

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, APRIL – BALANDŽIO 4, 2013 • Vol. CIV Nr. 40 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-03-2013

ŠIAME NUMERYJE:

Korp!Giedra popietė – 8 psl.

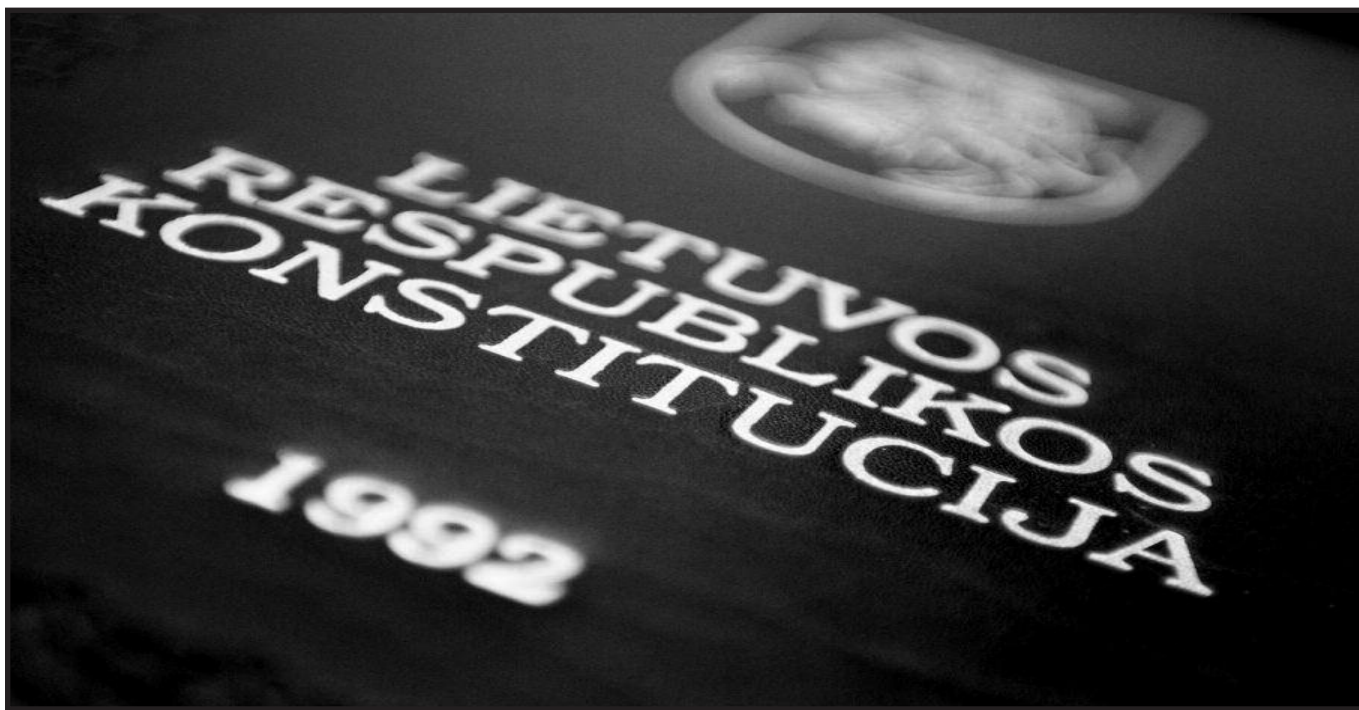

Atkarpa. D. Banionio
„Memuarai” – 13 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Dviguba pilietybė – kas toliau?

Š. Mažeikos nuotr.

Konstitucija numato, kad išskyrus įstatymo apibrėžtus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos ir kitos valstybės pilietis. Šis straipsnis įrašytas Konstitucijos pirmajame skirsnyje, kurio nuostatos gali būti keičiamos tik referendumu.

„Referendumu nepakeitus Konstitucijos 12 straipsnio 2 dalies, įstatymu negali būti nustatytas prezidentės nurodytas teisinis reguliavimas”, – patvirtino Konstitucinis Teismas.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė kreipėsi į Konstitucinį Teismą prašydama išaiškinti, ar galima nekeičiant Konstitucijos tik įstatymu nustatyti, kad po Nepriklausomybės atkūrimo 1990 metų kovo 11 dieną išvykę ir kitos šalies pilietybę įgavę asmenys išsaugotų ir Lietuvos pilietybę.

Konstitucinis Teismas atsakė neigiamai, atsižvelgdamas į ankstesnę doktriną, jog dvigubos pilietybės at-

vejai turi būti ypač retos išimtys.

Manoma, kad pasaulyje gyvena apie milijonas lietuvių kilmės žmonių. Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro duomenimis, 2001–2010 metais iš Lietuvos emigravo 337,000 gyventojų.

Pagal dabartinį Pilietybės įstatymą, dviguba pilietybė leidžiama tiems, kurie iš Lietuvos pasitraukė iki Nepriklausomybės atkūrimo 1990-aisiais, taip pat tiems, kurie pilietybę įgijo automatiškai – gimdami arba per santuoką. Tačiau dvigubą pilietybę turintieji nuo gimimo, sulaukę pilnametystės, per trejus metus turi apsispręsti, kurią pilietybę pasirinkti.

Konstitucijos nuostatą dėl pilietybės galima pakeisti, jeigu referendume tam pritartų daugiau kaip pusė piliečių, turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus.

Seimo Konstitucijos komisija svarstys klausimą, ar skelbti referen-

dumą dėl dvigubos pilietybės, sako jos vadovė socialdemokratė Rimantė Šalaševičiūtė:

„Šis klausimas tikrai bus mūsų darbotvarkėje. Konstituciniam Teismui paskelbus išaiškinimą aš komisijos narių klausiau, ar reikėtų svarstyti dvigubos pilietybės klausimą, ir bendru sutarimu nuspręsta traukti klausimą į darbotvarkę, gal ne kitą posėdį, bet dar kitą”.

Ji pažymėjo, jog Konstituciniam Teismui paskelbus, kad be Konstitucijos pataisos po Nepriklausomybės atkūrimo išvykusiems lietuviams negalima išsaugoti Lietuvos pilietybės, jei jie įgijo užsienio šalies pilietybę, kitos galimybės spręsti šį klausimą nelieka.

Seimo narius kalbino Vitalius Zaikauskas.

Nukelta į 3 psl.

Pasibaigė tarptautinis krepšinio turnyras

Iš kairės į dešinę: ambasadorius Ž. Pavilionis, ŠALFASS pirmininkas L. R. Misevičius ir J. Valančiūnas.

Ludo Segers nuotr.

Dešimtajame Lietuvos ambasadoriaus JAV taurės turnyre Washington žaidė dešimt pralaimėti nenorinčių komandų, ir žaidė beveik kaip už tėvynę. Iki vėlyvo vakaro užtrukusios varžybos bei apdovanojimai nuvargino ir žaidėjus, ir organizatorius – Lietuvos ambasados Washington darbuotojus. Visi buvo pavargę, bet patenkinti.

Kai tvirto, šoklaus JAV Valstybės departamento komandos žaidėjo po vos 2 taškais pralaimėtos dvikovos dėl trečios vietos su Baltimorės „Partizanais” paklausiau, ar jis žinojo, kas jo laukia šiame turnyre, jis sakė, jog tikrai ne. Manė, jog teks pažaisti su keliais

Nukelta į 5 psl.

Pamokymais – kelias ilgas, pavyzdžiais – trumpas. – Lotyniškas posakis

TEMA: LIETUVOS KULTŪRA

Giedrius Kuprevičius: „Trokštu gyventi visame savo Kaune“

Giedrius Kuprevičius.

Aliaus Koroliovo (ELTA) nuotr.

Dar sausio mėnesį LRT radijo laidoje „Kultūros savaitė“ kompozitorius **Giedrius Kuprevičius** ragino: „2013-uosius skelbkime visuotinės kultūros metais“. Ar tai pavojaus varpai? Su Maestro kalbasi **Gražina Viktorija Petrošienė**.

– Nežinau, kiek bokšto laiptelių jums tenka įveikti iki pasiekiate karilioną. O lipate dažnai, nes koncertai vyksta ne tik švenčių metu, bet ir kiekvieną šeštadienį, sekmadienį. Sakykite, kokios mintys lanko kopiant šiais istoriniais laiptais ar žvelgiant į savo miestą iš aukštai, dar neišsisklaidžius senųjų, tarpukario laisvą Lietuvą menančių varpų aidui? Ar paprasčiausiai nekyla noras skambinti pavojaus varpais?

– Gyvenu Kaune jį aplenkdamas, tiksliau – tą jo dalį, kuri man neįdomi, sumenkusi ir paskendusi politinėse rietenose, pinigų dalybose, ambicijose, nekompetencijoje ir absurde. Yra kitas Kaunas, kuris visą laiką turtingas, intriguojantis, sveikas ir perspektyvus. Gerai pasakyta Šventajame Rašte apie nudžiūstančius vynuogynus. Argi reikia gaišti laiką ir eikvoti emocijas stebint, kaip tas valdžios vynuogynas džiūsta? Jokia valdžia, jei ji nesukelia karo, nepajėgi suardyti stiprių darinių – istorijos, papročių, dorovės, dvasinės jėgos ir ryžto. Gyvenu toje Kauno dalyje, kurioje nėra nežinia kokioje realybėje gyvenančių ir veikiančių merų, departamentų direktorių, specialistų, auditorių, kreditorių, prokurorų, bankininkų, šilumininkų, krepšininkų, paveldosaugininkų ir t. t. Visi jie geri, bet iš kitokio, ne mano Kauno. Ne iš Maironio ir Herbachiausko, Gruodžio ir Karsavino, ne iš Grušo ir Samulevičiaus. Netgi ne iš Bartulio ir Patacko, Vilpišausko ir Martinaitytės, Kavaliausko ir Gimberio... Daug jų yra manajame Kaune, visų neišvardysiu. Kai nauja KTU (Kauno Technologijos universiteto) darbuotoja, registruodama mane kaip akademinio renginio dalyvį, rimtai klausia, kokia mano pavardė, suprantu, kad ji jau iš kito Kauno, to, kurio

tradicijos ir vertybės kitokios – jame kitas mentalitetas, kita kultūra, kitos pažintys, kitokie elitiniai sąrašai. Mano Kaunas dar labai didelis, bet plečiasi ir kitas – kuriame skleidžiasi ne maironiškoji Jaunoji Lietuva, o prastumas, siauragalvystė, minties sąstingis, begalinės baimės ką nors nuveikti, igyvendinti, užbaigti. Eidamas šaligatviu regiu jau ne savo Kauną ir tą, kuriame dar žaliuoja mūsų sode pasodintas ažuolas, kuriame purvo apsuptas (aplipęs purvu) stovi kariliono bokštas be nulipusio iš nišos Kario. O kaip jo dabar reikia! Deja, Kario sugrįžimas taip pat priklauso nuo to Kauno, kuriame mažesnis jau nėra, to, kurio ponija susirenka kaip į prievolę pasidžiaugia nustekenta kultūros kolektyvais, pasiklauso tų pačių patriotinių dainelių, atsistoje ir vos lūpas judindami sugieda himnus. Paskui, gal juokais, gal rimtai, nusipirkę „tarybinių dešrelių“, valandų valandas praleidžia klausydami „Ruskoje radio“ arba neatsižavi LNK kakadūkinimais ir „častuškas“ primenančiomis dainelėmis, kurios dar, ačiū Kalbos įstatymui, dainuojamos lietuviškai. Ne, tas Kaunas ir toji Lietuvos dalis – ne mano. Aš net sakyčiau, gal mano yra ta tautiškai sąmoningų jaunuolių kolonija Danijoje ar Airijoje – jie paliko Tėvynę ne iš pykčio jai, o iš jaunatviškos nevilties. Kas jiems išgrįs kelius atgal? Ne mano Lietuvos valdininkai? Ne mano Kauno gatvių tvarkytojai? Sakysit, „neskaniai“ kalbu? O paskaitykite Fausto Kiršos poemą „Pelenai“, ten rasite dar smarkesnių tekstų. Jis irgi rašė ne apie savo Kauną ir Lietuvą. O rašė, nes skaudėjo. Kas iš to, kad gyvensime savo Kaune ar Lietuvoje, regėdami, kaip nyksta ištisos platumos. Verta paskaityti.

– Šiomis dienomis pagaliau paskelbtas miesto biudžetas. Aišku, akys pirmiausia susirado eilutę apie kultūros projektų finansavimą. Tačiau prarijus kartėlio gumulą ir vėliau atidžiai išstudijavus kitas sritis, pasidarė tiesiog liūdna, o dar vėliau apėmė nerimas – ar sugebėsime oriai, nesusipriešinę išgyventi šiuos miestui ypač sunkius metus, ar mūsų politikams nepristigs išminties sutelkti bendruomenę ar tiesiog padorumo dar labiau neapsunkinti situacijos intrigomis, nereikalingais skandalais ir panašiai? Ar apskritai pas mus įmanoma kultūra politikoje?

– Tai žinios iš vynuogyno, kuriam lemta išdžiūti. Iš tiesų vienijančių ženklų nematau, o vandenims krūmams tikrai nežadu nešti. Juk ten tik savimi domimasi ir kas ką įveiks. Kažkokia saviėda. O biudžetas – ką gali apie jį pasakyti? Jis kalba pats už save, tiksliau, steni. Tai visiško apsileidimo ir neūkiškumo biudžetas.

– Prieš metus viename interviu akis užkliuvo už jūsų išsakytos minties, kad jeigu dabar jums būtų 25-eri, ne-

žinia, kaip pažiūrėtumėte į tai, jog galima lengvai palikti savo kraštą ir ieškoti skalesnės duonos kitur. Tačiau dabar esate ir kuriate čia. Kaip jūs ir apskritai menininkai, tiek vyresniosios kartos, tiek jaunimas, jaučiasi mūsų mieste?

– Emigruoti visuomet vėlu. Netgi tuomet, kai galvoji, kad išvykai laiku. Vytautas Mačernis lyg ir laiku emigravo, o jį vežęs užsienin (bent taip tvirtina legenda) arklys grįžo namo su negyvu poetu. Emigracija – tam tikra protesto ir rezignacijos forma, kuri nieko nesprendžia iš esmės, o tik trumpam. Tai iliuzija, kad kažkas pakeis kažką. Žmogaus likimas taip meistriškai sudėtas, kad niekas negali nieko pakeisti, o pakeista vieta jam kelia tik juoką. Todėl į emigraciją žvelgiu kaip į kiekvieno asmens pasirinkimą egzaminuoti savo likimą žiauresniu būdu.

– Taigi visuotinės kultūros metai. Jeigu sutartume ir juos paskelbtume, kad ir kiekvienas sau, savo darbo kolektyve, šeimoje ir pan., ką akcentuotumėte? Nuo ko turėtume pradėti?

– Ar manote, kad kas atsiliepė, susidomėjo, pasiteiravo? Nei iš mano, nei iš ne mano Kauno nebuvo jokių replikų. Tikriausiai pagallvota, kad tai mano asmeninė drama ir joje pašaliečiams dalyvauti nėra jokio džiaugsmo. Šis mano šūkis tapo testu, o testas – teigiamas: kultūros klausimas nėra aktualus. Gal ir gerai...

– Ir dar. Kauno karilione – 49 varpai. Po restauracijos radosi naujų, turinčių savo rėmėjų vardus. Neišmanau, ar apskritai reikalingas, bet jei rastųsi 50-asis, koku vardu jį norėtumėte pavadinti?

– Viltis – protingųjų motina. Tik be šerdies. Ją turėtų pakeisti kiekvieno mūsų širdies dūžiai.

Bernardinai.lt

LAIŠKAI

BUVO PRALEISTA

Straipsnyje apie jėzuitą popiežių („Draugas“, kovo 26–28 d.), Aleksas Vitkus paminėjo kelis gerai žinomus Amerikos jėzuitų universitetus, bet praleido pirmąjį, t. y., patį seniausią, gal labiausiai žinomą, 1789 metais Amerikos sostinėje Washington įsteigtą Georgetown University. Iš viso jėzuitai Amerikoje yra įsteigę ir vadovauja 28 universitetams ir dviem teologijos mokslo centrums.

Arvydas Barzdukas
Falls Church, VA

„Draugą“ galite užsisakyti ir internetu:
www.draugas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome paskelbti kopiją.

El. paštas:
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

DIDYSIS POKALBIS

Dviguba pilietybė – kas toliau?

Atkelta iš 1 psl.

Duoti pilietybę, ir taškas!

Emanuelis Zingeris – Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas, Užsienio reikalų komiteto narys.

E.Z.: Esu ryškiai už dvigubos pilietybės suteikimą.

V.Z.: Motyvai?...

E.Z. Negalime bet kaip elgtis su savais žmonėmis. Bet kuris su Lietuva susijęs žmogus turi gauti jos pilietybę. Taškas. Turiu galvoje – su Lietuva susijęs savo šaknimis. Nieko kito, išskyrus žmones, mes neturime. Tegul turi šituos „suvėnirus“, tegul turi šituos pasus.

Priesaikų negali duoti kelių – tik vieną

Kęstutis Daukšys – Seimo valdančioje daugumoje esantis Darbo partijos narys.

K.D.: Kokį sprendimą Konstitucinis Teismas priėmė – toks ir yra. Dabar mes galime tik keisti Konstituciją.

V.Z.: Ar Jūsų frakcija už tai pasisako?

K.D.: Aš nežinau, ką ruošiasi daryti mūsų frakcija. Mes to dar nesvarstėme, kad būtų koks specialus nutarimas. Bet asmeniškai aš nesu už laisvesnį Konstitucijos variantą šiuo klausimu, sunkiai išivaizduoju kitokį nei dabar yra pilietybės supratimą. Žinoma, būna visokių išimčių. Tie, kurie išvažiavo, kada Lietuva dar nebuvo laisva – viskas tvarkoje, bet kai jau esame laisva valstybė ir galime važiuoti kur tik panorėję – tai jau kas kita. Tuomet ir Lietuvą temyli tik savo širdyje. Tautybe jie visuomet bus lietuviai, tačiau jau be pilietybės. Pilietybė bus tik tos šalies, kuriai jie prisiekė.

V.Z.: Jeigu jau būtų kalbama apie referendumą – ką Jūs palaikytumėte?

K.D.: Na, jeigu bus referendumas, tegul žmonės ir reiškia savo valią. Mes nei frakcijoje, nei partijoje šito dar nesvarstėme, todėl tegaliu išsakyti savo asmeninę nuomonę.

V.Z.: Tad jeigu referendumas dėl dvigubos pilietybės vyktų šiandien, tai Jūs balsuotumėte už...

K.D.: ...už vieną pilietybę. Kitaip reikėtų įteisinti dvi žmonas ir pan. Suprantu, kad mano asmeninė nuomonė nepopuliari ir kai kam nemaloni, tačiau dabar ji yra tokia. Manau, kad priešingu atveju nebūtų lygybės. Gali būti lietuviu ir kitoje šalyje, kaip tai rodo Punsko lietuvių gyvenimas. Gali būti Amerikos lietuvis, bet ne Lietuvos pilietis. Juk tautinis jausmas nuo to neišnyksta. Pilietybė negali būti dovana, pats apsisprendi, kurios valstybės pilietis nori būti, kuriai šaliai priesaiką duoti. Juo labiau, kad dabar, tarp valstybių esant tampriems ryšiams, gali pasirinkti, kur gyventi ir kur dirbti. Su Amerikos pilietybe gali gyventi ir Lietuvoje, kaip ir su Lietuvos pilietybe gali gyventi Amerikoje. Ar be pilietybės busi mažesnis lietuvis, ar mažiau mylėsi tėvynę? Kaip atrodytų – jeigu būčiau ir Lietuvos, ir Prancūzijos pilietis, gyvenantis Prancūzijoje, o tarp šių šalių kultų karas – už kurią šalį kovoti? Kurią vėliavą ginti? O gal abi? Juk juokingai atrodytų... Štai tokia mano logika.

Negalima sakyti: jūs nesate mūsų...

Loreta Graužinienė – įtakinga Darbo partijos frakcijos narė, Europos reikalų komiteto narė.

V.Z.: Ar pasisakytumėte už dvigubą pilietybę?

L.G.: Aš pasisakyčiau už tai, kad būtų daugiau galimybių turėti dvigubą pilietybę. Bet tai nereikštų, kad ją galima būtų gauti visiems, kas tik panorėtų. Kai vaikai gimsta užsienyje ir negali turėti Lietuvos pilietybės – tai tikrai nėra normalu. Tai rodo, kad visiškai nebranginame savo žmonių. Tačiau, mano nuomone, mes niekaip neišsiversime be

Konstitucijos keitimo. Nes Konstitucinis Teismas visada pasako, kada prieštaraujama Konstitucijai, kaip mes betaisytume įstatymus. Manau, kad galėtume kartu su būsimais prezidento rinkimais kitą vasarą rengti ir referendumą. Tai būtų logiška, nes dažniausiai į juos ateina daugiausiai rinkėjų. Todėl yra didesnė tikimybė, jog toks referendumas pirma, įvyktų; antra, galima tikėtis palankaus atsakymo į pateiktą klausimą. Nors pavojus visgi būtų, negalime būti užtikrinti, kad tauta pasisakys teigiamai. Reikės įdėti daug darbo, daug aiškinti. Jei Konstitucija būtų taisoma Seime, tai užtruktų metus–pusantrų. Esant politinei valiai, galima būtų Konstituciją pataisyti ir Seime.

V.Z.: Jūs pasisakytumėte už dvigubos pilietybės sąvokos praplėtimą?

L.G.: Taip. Manau, kad argumentai „už“ atsveria argumentus „prieš“. Žinoma, yra ir pliusų, ir minusų. Pilietybę reikia branginti, nes tai yra itin svarbus valstybės požymis. Tačiau negalime ir taip konservatyviai gyventi, nematyti, kur link gyvenimas eina. Kad išliktų pati tauta, negalime savo žmonėms sakyti: „Ne, jūs nesate mūsų, jei jau išvažiavote, ir jūsų vaikas negali turėti Lietuvos pilietybės“... Valstybė turi padaryti viską, kad lietuviai sugrįžtų, puoselėtų lietuvių kalbą, lietuvių tautines tradicijas. Ta linkme turime dirbti.

V.Z.: Ar tokia ir frakcijos pozicija?

L.G.: Kai praėjusioje kadencijoje buvo svarstomas pilietybės klausimas, buvo labai įvairių nuomonių. Žinoma, dabar, kai mūsų frakcija ženkliai didesnė, reikėtų naujos diskusijos.

V.Z.: Jeigu referendumas būtų jau šiandien – kaip balsuotumėte?

L.G.: Svarbu, kaip bus suformuluotas klausimas, dabar negaliu vienareikšmiškai atsakyti. Tačiau manau, kad reikia į viską žiūrėti kur kas lanksčiau. Ir branginti kiekvieną mūsų žmogų, kur jis begyventų. Tėvynė vis vien visus traukia. Atitinkamai įvertinus – kodėl nesuteikti dvigubos pilietybės? Suprantama, ne kiekvienam panorėjusiam. Bet reikia žiūrėti liberaliau. Besaugodami lietuvio tapatybę, mes patys ją sunaikinsime savo konservatyviomis nuostatomis ar užsispyrimu. Lietuvių tautą privalome išsaugoti.

Referendumas būtų kitąmet kartu su prezidento rinkimais

Jurgis Razma – opozicijoje esančios Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūno pirmasis pavaduotojas.

V.Z.: Gal galėtumėte išsakyti partijos ar frakcijos nuomonę?

J.R.: Tik savo. Nei partija, nei frakcija dar nėra apsisprendusios. Tik diskutavome. Bet kad pilietybė būtų apibrėžiama plačiau – apie tai pokalbiai vyko ne kartą. Mes vis turėjome vilčių, kad Konstitucinis Teismas nebus toks griežtas, vis tikėjomės, kad Konstitucija netrukdytų praplėsti šios sąvokos prasmę. Buvome pateikę net kelis projektus.

Dabar, kai kitos galimybės po Konstitucinio Teismo sprendimo apribotos, manau, kad reikia ryžtis referendumui. Jį reiktų derinti su kuriuo nors kitu politiniu įvykiu, kitaip vyksiančiais prezidento rinkimais – kad užtikrintume didelį žmonių aktyvumą. Beveik neabejoju, kad labai didelė rinkėjų dalis balsuos už dvigubos pilietybės instituciją. Tačiau neramu dėl per didelio rinkėjų pasyvumo – svarbu įveikti šią kliūtį. Kad bent 60 proc. rinkėjų ateitų, nes, jeigu ateis mažiau nei 50 proc. rinkėjų, tada, kaip žinote, referendumas neįvyks. Tuomet būtų sunkiau nuspėti tolimesnį klausimo likimą.

V.Z.: Kokie būtų Jūsų „už“ ir kokie „prieš“?

J.R.: „Už“ – matyčiau naudą valstybei, ir tai pagrindinis veiksnys. Kad prie savęs išlaikytume tuos lietuvius, kurie dėl vienų ar kitų priežasčių išikūrę kitoje šalyje. Ten jie įgyja papildomą patirtį,

kvalifikacijas, įgauna socialines garantijas, kurias atsiveža vėliau sugrįždami į Lietuvą. Mes negalime atstumti tokių žmonių. Tai būtų nauda pačiai mūsų šaliai. Įgijusieji teikiamas JAV socialines garantijas pas mus be dvigubos pilietybės neatvyks, nes nepasinaudos tomis užtarnautomis garantijomis. Būtų gaila. Reiktų suprasti, jog žmogus nenori apsisunkinti savo padėties. Mes galime būti griežti ir principingi, sakyti, kad jeigu esi tikras Lietuvos patriotas, tai būk ir Lietuvos pilietis, negalvok apie kitų šalių pilietybes. Jeigu tokių žmonių yra – puiku, tačiau žmonės yra žmonės. Ne visi gali įgyvendinti savo gyvenimo planus, atstumdami kitos šalies pilietybę.

„Prieš“? Aš ypatingų pavojų neižvelgčiau. Sako, kad labai išsiplėtų ratas žmonių, kurie keltų nuosavybės klausimus, bet šie procesai pas mus iš esmės jau pasibaigę. Nemanyčiau, kad per tai mes susikurtume sau nepageidautinų problemų. Karų kariauti taip pat neplanuojame, todėl nebus vargo apsisprendžiant kurią šalį ginti... Suprantama, teorinių problemų yra, tačiau jos ir lieka labiau teorinėmis. Todėl aš už dvigubos pilietybės sąvokos praplėtimą. Nesame didelė šalis, dėlto turime branginti kiekvieną, kuris nori turėti Lietuvos Respublikos piliečio pasą.

V.Z.: Jūs dabar išsakote savo asmeninę nuostatą, o ar nenumanote, kokia bus frakcijos ir partijos nuomonė?

J.G.: Manau, būtų nekorektiška spėlioti iš anksto. Tikiuosi, kad sprendimas nenuvils išeivijos.

Diskusija dar ne greitai, nes rinkimai toli

Stasys Šedbaras: Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininko pavaduotojas.

S.Š.: Konstitucinio Teismo išaiškinimas nėra niekuo nenustebino, savo požiūrio jis nekeičia. Kartais, keičiantis gyvenimui, Teismas gali nuomonę ir pakeisti, tačiau šį kartą jis liko prie ankstesnės. Tiesa, šiek tiek abejonių ir minčių kelia jau anksčiau Konstitucinio Teismo išsakyta nuomonė dėl dvigubos pilietybės apibrėžimo, nes Konstitucijoje kalbama apie atskirus atvejus. Tačiau jie sako, kad tai yra išimtiniai atvejai, ir gali būti taikomi tik itin retai. Aš manau, kad „atskiras“ turi kiek kitokią svorį nei „išimtinis“. Sutikčiau, kad išimtinis, tai tikrai turi būti kažkas ypatingo, kai pilietybė suteikiama išimties tvarka. O „atskiras“ – jis tiesiog išvardijamas. Kiek plačiau – galima diskutuoti, nors Konstitucinis Teismas sako, kad tai tik labai siaurai. Na, o mano pozicija – aš kažkada taip pat teikiau projektą – įvardinant šalis: jeigu NATO, jeigu,-

Nukelta į 14 psl.

Susipažinkite – naujas autorius: Vitalius Zaikauskas

Į žurnalistiką atėjo kartu su Sąjūdžiu. „Esu laimingas, kad Likimui pasipainiojau net be jokio GPS įtaiso, tikslų tiksliausiai, tarsi pagal sekundinę laikrodžio rodyklę, ir buvau pakviestas dirbti ‘Atgimimo’ laikraštyje. Nuo paties pirmojo numerio, kai dar daug kam buvo baisu ir neaišku kuo viskas baigsis“, – sako Vitalius. Tada užsimezgė pirmieji ryšiai su išeivijos žiniasklaida: Cleveland ir Čikagos lietuvių radijo laidomis, savaitraščiu „Dirva“. Lietuvoje teko išbandyti visas žurnalistikos rūšis: radiją („Laisvoji banga“), dienraščius ir savaitraščius („Respublika“, „Vilniaus laikraštis“, „Lietuvos žinios“, „Pirmadienis“), žurnalus („Šeima“), kol galiausiai įsisuko į televiziją. Dirbo laidų redaktoriumi LRT, BTV, bet daugiausia – LNK („Bobų vasara“, „Meilės istorijos“, „Paskutinė instancija“, „Byla“, „Kakadu“). Šiuo metu Vitalius yra LNK laidos „Diagnozė: valdžia“ redaktorius.

V. Zaikauskas yra gavęs Metų žurnalisto vardą, įvertintas kituose konkursuose.

TELKINIAI

Detroit, MI

Šv. Velykos Šv. Antano parapijoje

Parapijos drūtas žemaitis Petras Pagojus atšventė savo 103-įjį gimtadienį. Šalia stovi giminaitė Zita Skučienė ir Šv. Antano parapijos klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas. **Reginos Juškaitės-Švobienės nuotr.**

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

*Prisikėlimo rytas –
Pavasaris žemėj ir sieloj.
Atverkim savo širdis
Tyram džiaugsmui,
Trims gražiems žodžiams –
Tikėjimui, Vilčiai ir Meilei.
Aleliuja! Kristus kėlės!*

Sekmadienis. Nuostabus pavasario rytas. Velykų sekmadienį, kovo 31 d., Prisikėlimo šv. Mišias Šv. Antano bažnyčioje, Detroit, MI, aukojo ir tam skirtą pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas. Jam šios Velykos – ketvirtos šioje šventovėje ir Michigan valstijoje.

Klebonas Jonikas dėkojo visiems, kurie prisidėjo prie trijų dienų Šventosios savaitės apeigų. Jis taip pat prisiminė savo jaunų dienų šv. Velykų šventes Tauragėje. Pasakojo, kad žmonės į šventoves keliavo atskirais keliais: į liuteronų bažnyčią – viena kelio puse, katalikų tikybos žmonės – kita. Klebonas kun. Jonikas pakvietė ir parapijiečius prisiminti šv. Velykas prieš 25 metus: kas dalyvavo šv. Velykų Mišiose, kas tuomet buvo parapijos klebonas, kas vargonavo ir kokios giesmės buvo giedamos? Ar susirinkusieji prisimena tuos laikus, kai Velykų šventėje dalyvaudavo tiek lietuvių, kad vietų neužteko suoluose! Už kelių mėnesių ši šventovė bus uždaryta ir sujungta su Dievo Apvaizdos lietuvių parapija. „Tegul šis susijungimas būna sklandus, – kalbėjo klebonas, – nes esame Romos katalikai ir lietuviai.“ Kun. Jonikas palinkėjo visiems gražių, šviesių ir dvasios pilnų šv. Velykų! Pakiliai nuskambėjo „Linksma diena mums nušvito“, parapijos chorelio ir maldininkų balsai tarsi kilo į dangų. Procesija ėjo aplink bažnyčią, joje dalyvavo aukų rinkėjai ir visa gausi Strakšių šeima su pasipuošusiais vaikučiais.

Po Mišių parapijiečiai ir svečiai susirinko šventiškai papuoštoje parapijos salėje.

Kiekvienam dalyviui buvo padėtas laiškėlis su velykiniu sveikinimu nuo šių eilučių autorės. O prie laiškėlio – šokoladinis zuikutis ir kryžius.

Šv. Velykas švęsti visuomet smagu. Net jei ne namuose, net jei ne su artimais žmonėmis. Šv. Antano parapijoje visuomet linksma, čia visada galima susirasti draugų ir bendraminčių. Taigi ir šiemet šv. Velykos buvo smagios, bet iš kitos pusės – liūdnos ir skaudžios, nes paskutinės šioje parapijoje. Jau už trijų mėnesių, birželio 23 d. Šv. Antano parapija bus sujungta su Dievo Apvaizdos lietuvių parapija.

Dievo Apvaizdos parapijos šeiminkė Regina Greenhalgh paruošė daug gardžių patiekalų, pyragų, tortų ir, žinoma, margučių. Palaiminęs priešpiečių dalyvius ir vaišes, kun. Jonikas sveikino Petrą Pagojų, kuris kovo 27 d. atšventė savo 103-įjį gimtadienį! Mūsų dvasios milžinui jubiliatui Petrui Pagojui linkime gražių, sveikų metų! Kad tik mes visi galėtume išmokti gyventi taip, kaip mūsų Pet-

ras Pagojus! Klebonas įteikė jubiliatui parapijos 90-ies metų sukakčiai skirtą albumą, o šių eilučių autorė, sveikindama kietą ir drūtą žemaitį, įteikė jam baltą chrizantemą ir visų parapijiečių pasirašytą atvirutę. Petrą Pagojų pasveikino ir parapijos tarybos pirmininkas Antanas Strakšys. Buvo pjaustomas gimtadienio tortas ir pakeltos šampano taurės, šventės dalyviai sudainavo „Ilgiausių metų“. Po to padėkos žodį tarė pats jubilatas. O kai klebonas kun. Jonikas užklausė mūsų garbingo žemaičio, kaip jis jaučiasi peržengęs pirmą šimtą metų, Petras Pagojus atsakė, kad skirtumo nejaučia.

Šventės dalyviai džiaugsmingai sveikino vieni kitus, daužėsi margučiais ir vaišinosi skaniais Velykų valgiais. Monika Nemanytė paskambino keltą fortepijoninių kūrinių. Strakšys skaitė Maironio eil. „Ačiū Tau, Viešpatie“.

Visų nuotaika buvo pakili, aplinka šeimyniška. Buvo smagu pabendrauti su draugais ir seniai matytais bičiuliais. O ir mūsų kunigas kiekvienam leido pasijusti ypatingu žmogumi, kiekvienam skyrė dėmesio.

Atsisveikinę, vieni ėjo pietauti į svečius, o kiti – namo.

Velyknakčio Vigilija ir šv. Velykos – Pal. J. Matulaičio misijoje

Dainos Čyrienės nuotraukos

Lietuvos istorijos ir kultūros šventė Indiana University

AUDRA KRIAUCIŪNAS

Š. m. vasario 11 d. Indiana University (IU) Bloomington, IN, studentai ir dėstytojai antrus metus iš eilės rinkosi į „Global Village” svetainę atšvęsti Lietuvos Nepriklausomybės dienos. „Global Village” yra mokymo centras ir bendrabutis, įsteigtas studentams, norintiems labiau susipažinti su kitomis kultūromis, svetimomis kalbomis, geriau suvokti pasaulį ir sužinoti apie galimybes studijuoti užsienio universitetuose. „Global Village” bendrabučio studentai kas savaitę turi įvairius renginius, skirtus besidomintiems svetimomis kalbomis, užsienietiškais filmais, pasaulio įvykiais. Tai ideali vieta supažindinti kitus su Lietuvos istorija ir jos kultūra.

Renginį suorganizavo „Global Village” direktorius Jeff Holdeman, jis yra ir IU profesorius. Jeff moka 13 kalbų, įskaitant lietuvių. Jis labai domisi lietuvių kultūra ir Lietuvoje veda mokslinius tyrinėjimus. Pernai metais IU jis surengė pirmąjį Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimą. Profesorius taip pat yra aktyvus „The Baltic and Finnish Studies Association” (BAFSA) narys. Šią IU universiteto draugiją sudaro aukštesnių akademinių studijų studentai ir profesoriai, kurie domisi Lietuvos, Estijos, Latvijos ir Suomijos kultūra. BAFSA kartu su „Global Village” ėmėsi ir šio minėjimo organizavimo. Prie to prisidėjo keletas bendrabučio studentų, įskaitant ir mane.

Buvo ruošiamasi iš anksto. Reikėjo išvalyti svetainę, iškabinti geltonos, žalios bei raudonos spalvos kaspinus, išplauti indus, išdėstyti rankdarbius (juos parūpino Jeff, BAFSA nariai ir aš). Parodėlėje buvo gintaro papuošalų, kalbos mokymosi priemonių, muzikos įrašų, tautinių drabužių nuotraukų, Lietuvos žemėlapis ir kitos informacijos apie Lietuvos kultūrą. Renginiui reikėjo tinkamai apsiręngti. Aš vilkėjau savo močiutės pasiūtus tautinius drabužius ir buvau vienintelė pasipuošusi tautiniu kostiumu. Visiems buvo aišku, kad esu lietuvaite, ir lankytojai kreipėsi į mane įvairiais klausimais. Tai buvo labai natūralus būdas užmegzti pašnekesį. Įdomu buvo susitikti su kitais lietuviais, gyvenančiais Bloomington mieste. Jie gimė ir augo Amerikoje, bet turėjo prisiminimų apie savo močiučių gamintą lietuvišką maistą ir lietuvių kalbą.

Maistas ir muzika yra svarbūs lietuviškiems renginiams. Vakara pradėjome maisto paruošimo pristatymu, kuriam vadovavo Jeff. Jis buvo apsirūpinęs ne tik receptais, bet ir reikiama produktais, kuriuos pirkė Čikagoje. Grojant tradicinei lietuviškai muzikai, studentai ir profesoriai, pasiskirstę į grupes, gamino įvairias mišraines. Žiemos metu lietuviai laikydavo daržoves rūsiuose ir valgėdavo, ką turėdavo. Į tą sąrašą įėjo bulvės, kopūstai, kitos šakninės daržovės. Vienam receptui reikėjo ir silkų. Maisto gaminimas buvo sėkmingas, išskyrus ašaras išspaudusį svogūnų pjaustymą. Be mišrainių buvo ir kitų valgių: mėsos patiekalų, sūrių, bulvinių virtinių, bulvinių blynų, silkų ir kitos žuvies bei arbatos. Ant saldaus stalo – pyragaičiai ir šakotis. Šakotis visiems buvo nematytas ir todėl sulaukė ypatingo dėmesio. Patiekalai turėjo prisegtus lipinukus su paaiškinimais anglų ir lietuvių kalbomis.

Prisikimšę pilvus ir pradžiuginę širdes, perėjome prie istorijos – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo pristatymo. Mus, susėdusius ant minkstasuolių, Jeff ragino klausinėti apie Lietuvą. Savo įvadiniame žodyje jis aiškino, kad vienu metu Lietuva buvo didžiausia valstybė Europoje, o lietuvių kalba yra viena iš seniausių ir tebenaudojamų indeuropiečių kalbų pasaulyje. Jis taip pat išvardino penkis Lieuvos rajonus – Aukštaitiją, Žemaitiją, Dzūkiją, Suvalkiją ir Mažąją Lietuvą. Po to rodė paveikslus, vaizduojančius tų rajonų tautinius drabužius bei kvietė spėti, kokie rūbai priklauso kokiam rajonui. Jis taip pat aiškino, kokiomis progomis nešiojami tautiniai drabužiai ir kuo skiriasi įvairių rajonų audimo raštai.

Vakaronei baigiantis dalyviai papasakojo apie savo keliones į gražiąją Lietuvą. Aš jiems papasakojau apie savo kelionę, kai prieš porą metų Lietuva šventė tūkstantmetį nuo pirmojo Lietuvos vardo paminėjimo istorijos šaltiniuose. Tada man teko aplankyti Kryžių kalną, Kernavę, Vilnių, Trakus, Palangą bei Baltijos jūrą. Be Jeff Lietuvoje taip pat yra buvę keletas estų ir latvių. Renginys buvo labai sėkmingas ir teikia vilties, kad „Global Village” ir ateityje kvies studentus bei profesorius į Lietuvos Nepriklausomybės minėjimus. □

Dar besimokydama gimnazijoje, Audra išleido romaną „Crown of Dreams” (Tate Publishing LLC, 2010). Pradėjo jį rašyti būdama trylikos. Šiuo metu Audra – studentė, bet savo aistros neatsisako ir toliau kuria. Mums malonu, kad jaunoji autorė atsigręžė ir į išeivijos spaudą. Tikime, kad jos žurnalistinis pavyzdys uždegs ir kitus jaunuolius – nesvarbu, Amerikoje ar Lietuvoje gimusius.

LR ambasadorius Ž. Pavilionis (dešinėje) ir J. Valančiūnas (trečioje eilėje per vidurį) su turnyro nugalėtojais New York „Geležinio vilko” komanda. Ludo Segers nuotr.

Pasibaigė tarptautinis krepšinio turnyras

Atkelta iš 1 psl.

diplomatais, o čia susirinko žaisti dėl krepšinio pametę galvas.

Velykų išvakarėse vykusiame turnyre diplomatams nesisekė. Jungtinė Baltijos valstybių ambasadų JAV komanda greitai turėjo pripažinti, jog jauni Kanados lietuviai krepšinį žaidžia geriau.

Krepšinis, matyt, yra užkoduotas lietuviškame DNA. „Kaipgi be krepšinio”, – sakė turnyre žaidęs ir nugalėtojams apdovanojimus teikęs Šiaurės lietuvių sporto sąjungos (ŠALFAS) pirmininkas Laurynas Misevičius.

Beje, geriausiu turnyro žaidėju pripažintas Dominykas Milka, NY Saint Rose koledžo krepšinio žvaigždė. Kelias minutes pažiūrėjus į New York „Geležinio vilko” vyrų žaidimą buvau tikra, jog matau nugalėtojus. Tiesa, finale D. Milkos vedamai komandai tik po pratęsimo ir sunkios kovos pavyko įveikti pirmąkart Ambasadoriaus turnyre dalyvaujančią Kanados lietuvių komandą. Toronto „Aušra” nuo atsarginių suolelio palaikoma Jono Valančiūno, nusileido tik po pratęsimo.

Toronto „Raptors” žaidėjas Jonas Valančiūnas nuoširdžiai šypsojosi ir kantriai fo-

tografavosi su kiekvienu jo paprašiusiu tautiečiu.

Tik gaila, kad nemažai jaunų Washington apylinkių lietuvių atėjo į ambasadą tik išgerti lietuviško alaus ir pažiūrėti į NBA žvaigždę, bet nepamatė ištisų įtemptų rungtynių.

Bet, tikiuosi, jog dauguma tų jaunų lietuvių žino, kas yra Steponas Darius ir Stasys Girėnas, kurių skrydžio per Atlantą 80-osioms metinėms paminėti buvo skirtas šis turnyras. Utenoje, Dariaus ir Girėno gatvėje gyvenęs J. Valančiūnas juokėsi, jog jis tikrai žino, kas jie yra. O Toronto krepšinio sirgaliai jau gerai žino, kad J. Valančiūnas – iš Lietuvos, ir komentatoriai pagaliau išmoko ištarti jo lietuvišką pavardę.

Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai Žygimantas Pavilionis užsiminė, kad kitamet, matyt, jau teks ieškoti didesnės krepšinio salės, ir kurti naują turnyro sistemą, mat komandų vis daugėja. Dar pernai buvo šešios, šiemet – dešimt, o kitamet – kas žino, kiek Amerikos ir Kanados lietuvių norės parodyti, kad ir kur lietuvis begyventų, krepšinis yra svarbi jo tapatybės dalis.

Roseta Vingevičiūtė-Wilbur

Linksmos ir jaukios šv. Velykos Čikagos Lietuvių evangelikų liuteronų „Tėviškės” parapijoje su kun. Liudu Miliausku. Irenos Kleinaitienės nuotr.

Prenumeruokime ir skaitykime „Draugą”!

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

2012 m. Gintaro vadovių ir Ažuolo mokyklos

**VS. AUDRA LINTAKIENĖ IR
VS. DONATAS RAMANAUSKAS**

Tęsinys. Pradžia 2013 m. kovo 28 d. „Drauge“.

Pirma diena

Visi pradėjo rinktis prie Romuvos stovyklos vartų 11 val. r. Ten pat visi su uniformomis buvo Audros Rusinaitės ir Vidos Skilandžiūnienės nufotografuoti. Diena buvo saulėta ir šilta. Tuoju po to brolis Algis Simonavičius surengė kompasų ir žemėlapių rungtį, kurioje kiekvienas kursantas turėjo atrasti savo skilties pastovyklę. Netrukus visi papietavo valgykloje, po to buvo oficialus GVAM atidarymas. Per atidarymą pristatyti GVAM štabas, įskaitant ir vyriausiąją skautininkę Rūtą Lemon, kuri tarė žodį. O po to – į darbą! Vyko keletas užsiėmimų: taisyklingas ir saugus miško įrankių naudojimas ir priežiūra bei saugumas su ugnimi (vadovavo broliai Aras Lintakas ir Audrius Remeikis). Verta paminėti, kad dėl sausros stovykloje kurenti laužus buvo draudžiama. Skiltims teko ruošti valgių naudojant propano dujų pečiukus. Tai beveik visiems buvo nauja patirtis. Sesė Indrė Paškauskienė visiems paaiškino apie maisto dėžių tvarką (negrąžinate dėžių laiku į valgyklą, negaunate maisto kitam valgiui!). Pagaliau skiltys pradėjo savo pastovyklių kūrimą. Po vakarienos visos skiltys paruošė

forming” bei „Leading E.D.G.E.” (Ex-pain – paaiškink, Demonstrate – parodyk, Guide – palydėk, Enable – perduok vadovavimą grupei). Kalbėta, kaip su laiku keičiasi grupės dinamika, kaip vadovai gali ugdyti skiltį, jog ilgainiui ji taptų pačių jaunuolių vadovaujama. Apart to, buvo daug trumpų pristatymų ir pokalbių apie vadovavimo kompetencijas: kaip duoti pavyzdį; grupės valdymas, kaip mokinti; valdyti konfliktus; „klausyti ir mokytis”. Tarp pristatymų ir diskusijų buvo paskirtas laikas pasiruošti rytdienos iškylai: kaip naudotis mikrokrosnele (backpacking stove), sudaryti maisto ir reikmenų sąrašus, kaip pasiruošti iškylai ir susidėti reikmenis. Po vakarienos vyko trečia ir paskutinė dalis apie Baden-Powell gyvenimą: laikotarpis, kada B-P įkūrė skautus ir skautybę paplito po pasaulį. Po to kursantai turėjo progą paruošti ir vesti laužą (be ugnies). Tikrai užimta diena.

Penkta diena

Iškyla. Visi anksti kėlėsi pusryčiauti ir pasiruošti žygiui. Truko valandą nuvažiuoti iš Romuvos stovyklos iki Algonquin Provincial Park. Pravažiavę West Gate įvažiavimą, atsiradome ant tako, kuris perkelia per Oxtongue upę ir veda link Maple Leaf Lake. Kiekviena skiltis atskirai sukorė 4.4 km žygį. Visi atsirado nustatytoje vietoje ligi vidurdienio ir ten paruošė karštus pietus. Pavalgius, visiems liko laiko poilsiui prieš keliaujant tais pačiais takais atgal, į pradžios vietą. Pamatėme labai didelę bebrų užtvanką (beaver dam) ir bebrą, kuris ją pastatė. Nors diena buvo apsiniaukusi, visų ūpas buvo geras, ypač tingai, kai važiuodami atgal į stovyklą sustojome „Kawartha Dairy”, kur visi gavo ledų. Grįžome į stovyklą vakarienos laiku, o po vakarienos dar liko laiko pasiruošti kitam laužui. Tikrai smagi diena.

Šešta diena

Kursai eina prie galo. Dienos metu pradėjome išardyti stovyklaviečių įrengimus. Popiet po rikiuotės užsiėmimo visi gavo komandą žygiuoti tiesiai į ežerą. Diena buvo karšta, tad niekas per daug nesiėmė. Po „sušlapimo” atėjo laikas ruošti užbaigimo puotai: kiekviena skiltis paruošė po skanų patiekalą ir atnešė į valgyklą bendrai vakarienei. Vieni su kitais dalinosi savo paruoštais valgiais. Po vakarienos vyko žaidimas „Baden-Powell ‘Jeopardy’”. Sužinojome, kas atidžiai klausėsi visų trijų B-P gyvenimo pristatymų. Žaidimui besibaigiant, pradėjo temti. Kursantai buvo tyliai nuvesti į jaukią vietą šalia Fox Lake GVAM užbaigimo apeigoms. Buvo laikas rimtai pagalvoti apie GVAM reikšmę ir kas visų laukia sugrįžus atgal į savo vietetus. Po apeigų buvo kuklios vaišės, kurias paruošė sesė Indrė. Nors ir ilga diena, po vaišių visi dar buvo pilni energijos. Patys kursantai vėl supla-

Kursantai klausosi paskaitų.

v.s. Audros Lintakienės nuotraukos

navo (per labai trumpą laiką) kitą laužą, kuris tęsėsi iki vidurnakčio. Bus sunku visiems rytoj išsiskirstyti.

Septinta diena

Paskutinė diena (iš tikrųjų tik pusė dienos). Po pusryčių (likučių) vyko paskutinis pastovyklių sutvarkymas ir apžiūra. Baigėme, kaip pradėjome – vėliavų aikštėje, išsirikiavę skiltimis. Skirtumas tik tai, kad po šešių dienų kartu visi buvome daug geriau susipažinę ir susigyvenę. Vyko premijų įteikimai ir dovanėlių dalinimas. V.s. Rūta Lemon, GVAM stovyklos viršininkė Audra Lintakienė ir brolių vadovas Donatas Ramanauskas – visi tarė trumpus sveikinimo ir atsiveikinimo žodžius. Kai kurie kursantai nutarė pasilikti Romuvos penkiasdešimtmečio stovyklai, o kitų laukė tolimes kelionės namo.

Mintys, pastabos

Šioje GVAM laidoje buvo daug jaunesnių vadovų, kai kuriems jų – tik penkiolika metų. Nors visų skautamokslių bei vadovavimo žinios nevienodos, talentai nelygūs, niekas nepasidavė ir ligi stovyklos galo vis tobulino savo skautišką žinias, ir daugiau negu vienoje srityje.

Manome, jog mokykla pavyko. Štabas labai gražiai sugyveno, dirbo kruopščiai ir skautiškai. Padėdami vienas kitam, klausydami vienas kito ir pasitardami, įvykdėme programą. Mokyklą lydėjo žavinga, draugiška nuotaika. Greitai prasidėjo skautiškos išdaigos: gėlių nešimai, kvietimai valgyti, įvairūs žygiavimai, pokštai ir meilės dainos, šūkiai, dainos ir dar daugiau dainų! O kursantai, kursantai, nuostabūs skautai! Visi iki vieno baigė mokyklos praktinę dalį, susitvarkė su kasdieniniais iššūkiais, žaidė, dirbo ir dainavo.

Visiems patiko dainuoti, net ir broliams! Gal dėl to, kad, kai dainuojai, nesėdi ir nenuobodžiauji. Gal dėl to, kad smagu broliams dainuoti su sesėmis, o sesėms – su broliais. Gal dėl to, kad sesė viršininkė įsakė, ir baigta. Visi greitai išsismagino ir dainavo žygiuodami į vėliavų aikštę, į valgyklą ir net savo rajonuose. Laužai labai smagiai vyko, nes visi su entuziazmu prisidėjo. Taip, kaip ir turi būti.

Pabaiga.

„Žengte marš!”

savo gaires, o prieš einant gulti su savo skilties patarėju kalbėtasi apie šios dienos klausimą – „Koks tavo mėgstamiausias vadovas ir kodėl?”

Antra diena

Beveik visa diena buvo skirta pabaigti skilties pastovyklės įkūrimą. Kiekvienai skilčiai buvo užduota pastatyti keletą įrengimų, įskaitant vartus su „skambučiu”, stalą valgymui, stalą valgiui paruošti, plovyklą indams, „džiovyklą” (miegmaišiams ir rankšluosčiams), apsiprausimo vietą, šiukšlių dėžę, laužavietę (nors ir be ugnies). Vakare vyko pirmasis pristatymas apie Baden-Powell. Šią valandėlę pavadino „Baden-Powell Power Hour”. Pirmoji dalis: B-P jaunystė.

Trečia diena

Šiandienos pagrindinis užsiėmimas buvo „planavimas”. Po pusryčių vyko pristatymas „Sueiga yra spektaklis” (arba sueiga yra „showtime”). Jo metu papasakota apie veiklos planą, kaip parinkti sueigų temas ir kaip smulkiai suplanuoti skautų sueigą. Popiet kiekviena skiltis turėjo progą vesti savo suplanuotą sueigą, taip pat dalyvauti kitos skilties sueigoje. Po vakarienos vyko antroji „Baden-Powell Power Hour”, per kurią pristatyta B-P karijera kariuomenėje ir ką ji turėjo bendro su skautų įkūrimu. Vakarinės diskusijos klausimas buvo: „Kokie buvo geriausi užsiėmimai, geriausios iškylas, geriausios sueigos ir kodėl?”

Ketvirta diena

Šiandien nemažai laiko buvo paskirta vadovavimo temoms. Vienas iš vadovavimo būdų angliškai vadinasi „Forming, Storming, Norming and Per-

Paskutinį kartą kartu.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Čikagos lituanistinės mokyklos mokinių mintys apie kartų konfliktą ir namus

Kartų konfliktas: prasimanymas ar realybė

Amžius. Nuo šio žodžio priklauso viskas – ką gali daryti, kada gali kurti šeimą ir, aišku, požiūris į gyvenimą. Suaugę žmonės į gyvenimą žiūri kitaip nei vaikai, o ypač paaugliai. Tėvai ir vaikai nesutaria daugiausiai. Todėl, kad skiriasi jų amžius.

Mes dabar visi gyvename XXI amžiuje, o tėvų jaunystė praėjo XX amžiuje. Tai yra didelis skirtumas. Tėvai gali daug ko nesuprasti, nes mūsų amžiuje yra daugiau veiksmų, blogesnių aplinkybių. Ir daugiau egoistų. Tėvai yra tėvai, ir mes nieko negalime pakeisti. Mes juos mylime už viską, ką jie dėl mūsų aukoja, bet jiems reikia suprasti, kad mes esame paaugliai, mes norime daugiau laisvės. Žinoma, Lietuvoje yra kai kas kitaip, bet manau, kad ten – blogiau nei čia. Kodėl tėvai mūsų negali suprasti, pasitikėti? Jų atsakymas visada tas pats: „Tu esi per jauna. Kai tau bus 18-a, galėsi daryti, ką tik norėsi.“ Mes visi ginčijamės ir pykstamės su tėvais, bet ateis laikas, kai mes jiems dėkosime už meilę ir priežiūrą. Skirtumas toks, kad jie jau yra patyrę, o mes dar nežinome, kas mūsų laukia ateityje.

Greta Kanclerytė
ČLM, 10 kl.

Kartų konfliktas yra realybė ir kartu prasmingas. Konfliktas dažniausiai kyla tarp tėvų ir vaikų, o ne tarp senelių ir vaikų. Vaikai labiau sutaria su seneliais, nes jie yra labai išmintingi ir turi daugiau patirties gyvenime. Seneliai žino įdomių istorijų iš praeities, ir vaikams labai įdomu klausytis jų pasakojimų apie tai, kaip jų seneliai gyveno, kaip viskas senovėje atrodė. Seneliams irgi įdomu, kaip jų anūakai gyvena ir kaip jiems sekasi.

Tarp vaikų ir tėvų – viskas atvirkščiai. Tėvai dažniausiai nesutinka, kaip jų vaikai nori elgtis. Vaikai nori daugiau laisvės ir turėti savo nuomonę. Dažniausiai tėvai aiškina, kaip jie elgėsi, kai jiems buvo tiek pat metų kaip vaikams. Sako, kad jie elgėsi geriau, klausė savo tėvų, gerbė tėvus ir mokytojus.

Augustas Timukas
ČLM, 10 A kl.

Mano namai – mano tvirtovė

Sakoma: „Namai pragarai, be namų negerai“. Taip, namie gal kartais nusibosta, bet be jų tikrai negerai. Mano nuomone, namai neturi būti pilys, kad jie būtų malonūs, šilti ir jaukūs. Vieniems didelėje pilyje yra daug nuobodžiaus, nei kitiems mažame kambarėlyje.

Svarbiausia – ne namų grožis, dydis, o namų aplinka, žmonės, su kuriais gyveni. Didžiulę reikšmę turi šiluma, bendravimas. Jei to nėra, tai didžiausi rūmai bus nieko verti. Norint sukurti šiltus ir jaukius namus, reikia suvienyti visos šeimos jėgas, norus ir siekius.

Aš manau, kad mūsų šeimai pasisekė sukurti namus – mūsų tvirtovę. Aišku, daugiausia mano tėvelių pastangomis, bet aš tikrai daug prisidėjau. Mūsų šeima turi daug bendro. Mus domina muzika, šokiai. Mėgstame įvairius augalus, daug laiko praleidžiame lauke. Vasara – mieliausias metų laikas mūsų šeimai. Malonu sėdėti prie laužo ir žiūrėti į žvaigždėtą dangų.

Bet būna dienų, kada jaučiuosi pavargusi ir man liūdna. Tada einu į savo kambarį, kurio sienų švelnios spalvos, žydinčios gėlės atpalaiduoja ir nuramina kūną ir sielą. O kai šilta, neriu į lauką ir klausausi paukščiukų čiulbėjimo, stebiu zuikius ir stirnas, nes gyvenu šalia miško.

Negaliu išsivaizduoti nieko geresnio, kai iš kelionės grįžtu namo. Manęs laukia nedidelis, bet mielas mūsų namelis, mūsų augintiniai šuniukai, paukščiukai ir žuvytės. O mieliausia atsigulti į savo minkštą lovą, kurioje taip gera svajoti ir sapnuoti, įgauti jėgų ir pasitikėjimo savimi kitai nepakartojamai dienai.

Austėja Stanevičiūtė
ČLM, 10 A kl.

Būna gerų ir blogų dienų, bet vis dėlto šeimoje visi vienas kitam atleis už blogumus. Mes negalime pasirinkti tėvų, galime džiaugtis, kad turime šeimą. Yra vaikų, kurie neturi tikros šeimos ir gyvena vaikų namuose, – jie savo tvirtovės neturi. Reikia džiaugtis, kad mes, vaikai, esame tokie laimingi turėdami šeimas, kurios mus myli be galo.

Namai – tai ne vien tik mano tvirtovė, bet visos šeimos.

Justina Pšemenackaitė
ČLM, 9 B kl.

„Misija Sibiras 2012“ dalyviai Vilniaus geležinkelio stotyje.

Š. Mažeikos nuotr.

Susitikimas su „Misija Sibiras 2012“ dalyve

E su Eglė. Studijuojau kultūros istoriją ir antropologiją Vilniaus universitete, įsteigtame dar 1579 metais. Manau, jog visą savo veiklą ir pomėgius galėčiau suskirstyti į tris pagrindines grupes: Lietuvos istoriją, folklorą ir kelionės. Iš praeities imu svarbiausius mūsų tautai dalykus ir stengiuosi juos pritaikyti šiandienoje.

Visą gyvenimą gyvenu skambant liaudies dainai. Pirmą savo gyvenimo naktį girdėjau nenutrūkstamas liaudies melodijas iš mamos lūpų. Paaugusi, ilgai dainavau įvairiuose folkloro ansambliuose, o dabar, baigus 10-metę muzikos mokyklą (smuiko specialybę), pati vadovauju folkloro grupei „Obelija“, su kuria koncertuojame tiek žiemą, tiek vasarą įvairiuose festivaliuose. Su grupe rengiame išvykas po Lietuvos kaimus ir užrašome dar išlikusias liaudies dainas, pasakas, pabendraujame su gyvą istoriją menančiais senoliais. 2011–2012 m. Dzūkijoje surengėme net 4 tokias išvykas – 3 po Valkininkų apylinkes bei 1 po Marcinkonių.

Dar vienas didžiausių mano užsiėmimų – istorinis atkūrimas (dar vadinamas gyvąja istorija). Daug laiko ir jėgų skiriu atkurti X–XI a. diduomenės žiemgalės kostiumui bei gyvenimo būdai (maisto gamybai, amatams, taip pat ir dainoms, šokiams), kurį pristatau su klubu „Utgardas“ įvairiuose gyvosios istorijos ar archeologijos festivaliuose tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Šaudau iš lanko. Neseniai pradėjau ir XIV a. Vilniaus miestietės rūbų atkūrimą. Siuvu minėtus kostiumus pagal užsakymus – visi nori pasipuošti Rasoms, vestuvėms ar kitoms šventėms.

Manęs nerastumėte namuose nė vieną vasaros savaitgalį. Arba aš būnu tarptautiniuose gyvosios istorijos festivaliuose arba stovyklose tik mėgėjams, arba kaip turistė keliauju po Lietuvą ar Europą. Mėgstu keliauti po Dzūkijos miškus ar pelkes, apsistoti prie ramaus ežero, grybauti, atitrūkti nuo miesto. Užsienyje keliauju po Slovėnijos, Austrijos, Juodkalnijos kalnus – tampa mažą skruzdėlyte prieš visą galę gamtą.

„Misija Sibiras“, kurioje man taip pat teko dalyvauti, amžinai išliks mano atmintyje. Pabūvoti taip toli nuo gimtos Lietuvos, bet vis tiek Sibiro tankmėj jausti mažą Lietuvą (sutikti lietuviai, lietuviški kryžiai su užrašais kapinėse, lietuvių statyti namai) yra nepakartojamas jausmas. Dabar trokštu tuo pasidalinti su visu jaunimu, kuris tik klausys!

Eglė Česnakavičiūtė

SUSITIKIMAI SU EGLE VYKS:

Balandžio 20 d. Maironio lituanistinėje mokykloje, Lemont.
Balandžio 27 d. Čikagos lituanistinėje mokykloje.

Dėmesio! Konkursas artėja į pabaigą!

JAV LB Kultūros taryba, filatelistų draugija „Lietuva“ ir Čiurlionio galerija Čikagoje kviečia 6–18 metų JAV lietuvių moksleivius tapti pašto ženklų ir voko autoriais ir **skelbia pašto ženklų ir voko kūrimo konkursą**, skirtą Dariaus ir Girėno legendinio skrydžio 80-mečiui paminėti. Geriausių darbų autoriai bus apdovanoti premijomis, o pirmos vietos laimėtojų kurtus darbus bus galima pamatyti išleistame pašto ženkle ir voke.

Gegužės mėnesį bus surengta konkursui atsiųstų piešinių paroda ir vertinimo komisija išrink nugalėtojus trijose amžiaus grupėse (6–10 metų, 11–15 metų ir 16–18 metų). Vertinimo komisiją sudarys Lietuvių Fondo, JAV LB Kultūros tarybos, filatelistų draugijos „Lietuva“ bei Čiurlionio galerijos atstovai. Apie konkursą skelbiama lietuviškoje žiniasklaidos priemonėse, taip pat JAV LB KV bei JAV LB Kultūros tarybos tinklalapiuose.

Piešinius – pašto ženklų ir voko projektus – **prašoma pateikti iki š. m. balandžio 7 d.** Darbus siųsti adresu: Pašto ženklų konkursas, Lith. Art Gallery Ciurlionis, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Daugiau informacijos gausite el. paštu: **LB.kultura@gmail.com** arba **laimaa@hotmail.com**

Čikagos lituanistinės mokyklos darželinukai klasėje „užveisė“ tikrą daržą – augina svogūnus ir ...

... stebi, kaip iš grūdėlio kalasi želnėliai.
ČLM facebook.com nuotraukos

Lietuviško žodžio popietė

INDRĖ TIJŪNĖLIENĖ

Ateitininkų korporacija „Giedra“ vėl pavaišino visuomenę dvasinės atgaivos popiete. Jaukiame Lietuvių dailės muziejuje (Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL) kovo 17 dieną vyko programa „Žodžio ir poezijos sukury“, kurios metu prisiminėme lietuvių literatūroje gilius pėdsakus palikusius rašytojus Mariją Pečkauskaitę (Šatrijos Ragana), Salomėją Bačinskaitę-Bučienę (Salomėja Nėris) ir Vincą Mykolaitį (Putinas). Programą atliko Giedrė Griškėnaitė-Gillespie, Rita Žukauskaitė-Vencloviėnė, Vainis Aleksa, Audrė Budrytė-Nakienė ir jaunoji solistė Agnė Giedraitytė.

Giedrė Gillespie gimė Kaune, į JAV atvyko 1949 m. Studijavo matematiką Čikagos Loyola University, dirbo kompiuterių srityje, gimnazijoje dėstė matematiką, sukūrė šeimą.

Rita Vencloviėnė gimė Kaune, į JAV atvyko 1949 m. Studijavo prancūzų, vokiečių ir ispanų kalbas Immaculata ir McGill universitetuose, mokė prancūzų kalbą, augino šeimą.

Vainis Aleksa gimė Čikagoje, studijavo literatūrą University of Illinois at Chicago, dirbo Vasario 16-sios gimnazijoje, dėsto University of Illinois ir Maironio lituanistinėje mokykloje, Lemont, IL.

Audrė Budrytė-Nakienė gimė Čikagoje, Northwestern University gavo aktorystės bakalauro ir edukologijos magistro laipsnius, dėsto dramą, rūpinasi šeima. Audrė daug laiko praleido Lietuvoje – su Rūta Vanagaite-Wiman ir Bernie Sahlins (Čikagos teatro trupės „Second City“ pradininku). Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę, ji padėjo Lietuvoje surengti pirmą teatro festivalį „Life“ (vyko nuo 1990 iki 1993 m.), dirbo Šiau-

Giedrė Gillespie.

lių ir Kauno dramos teatruose.

Agnė Giedraitytė gimė Kaune. Ji lanko Darien Lace School ir, nors yra tik 11 metų, jau pasižymėjo soliniu dainavimu ne tik lietuvių renginiuose, bet ir Steve Harvey televizijos laidoje. Dainuoja nuo 8 metų, mokosi pas Nidą Grigalavičiūtę. Visi atlikėjai aktyviai dalyvauja ir visuomeninėje veikloje.

Į rožėmis ir didelėmis žvakėmis papuoštą sceną įžengė tautiniais drabužiais pasipuošusi Giedrė Gillespie. „Šios popietės autorių kūryba, – sakė ji, – mus nuveda į švintančią Lietuvos

praeitį“. Mes jaučiame jų meilę Lietuvai, lietuvių kalbai. Autoriai buvo ateitininkų korporacijos „Šatrija“ nariai, džiaugėsi Tėvyne, bet priminė jos rūpesčius, vargelius. Atlikėjai autorių gyvenimo vingius ir charakterio bruožus perdavė kalbėdami pirmuoju asmeniu, o savo aprangą ir laikyseną priminė vaizduojamus rašytojus. Jie taip pat skaitė tų autorių kūrinių ištraukas.

Gimusi 1878 m., Marija Pečkauskaitė (Rita Vencloviėnė) buvo vyriausia iš keturių vaikų. Tėvai bajorai linko prie lenkų kultūros, namuose buvo kalbama lenkiškai. Jie buvo giliai tikintys krikščionys, vaikams leido bendrauti su žemaitiškai kalbančiais kaimiečių vaikais. Vaikai mokėsi namuose. Per mokytoją Povilą Višinskį Marija palinko į lietuviškumą, užsidegė tautiniu atgimimu.

Rita Vencloviėnė.

Nors jų tautinės pažiūros sutapo, jų pasaulėžiūra skyrėsi. Per kun. Juozą Tumą Vaižgantą Pečkauskaitės raštai pateko į katalikų spaudą, pvz., „Naująją Vaidilutę“, „Moterį“. Marija norėjo būti mokytoja, šviesti liaudį, kaimo vaikus. Jos knyga „Viktutė“ yra beveik autobiografinė.

Pečkauskaitė buvo pakviesta dėstyti Marijampolės „Žiburio“ mergaičių progimnazijoje. Vėliau, 1915 m., ji atvyko į Židikus, kur gyveno jos mama ir sesuo. Jos tėvas mirė 1898 m., brolis Steponas – 1901 m., brolis Vincas – 1910 m., o mama – 1915 metais. Povilas Višinskis mirė 1906 metais. Rašytoja atsiminimus apie savo šeimą įpynę „Sename dvare“, apysakoje apie demokratiją einantį dvarą. Auginta artimo meilę puoselėjančioje šeimoje, Marija rėmė našlaičius ir kitus pagalbos reikalingus. Ji įsteigė Šv. Vincento draugiją vargšams, universiteto ambulatoriją.

Pečkauskaitė 1905 m. išvyko į Šveicariją, kur jai didelę įtaką padarė prof. Friedrich Wilhelm Foerster. Jo idėjas, ypač kad reikia lavinti sielą, ji įgyvendino savo pedagoginėje praktikoje ir kūryboje. Ji vertė profesoriaus paskaitas ir straipsnius. Savo paskaitose Šatrijos Ragana primindavo: „Nepamirškite, kad įmesdami į pasaulio išdą nors mažiausią gėrio dalelę jūs gerinate pasaulį. Kiekviena pareikšta kilni mintis, kiekvienas geras darbas, kiekvienas susivaldymas papuoš jūsų sielas. Visos materialinės vertybės tėra laikinos ir dings. Tėra tik viena tikroji realybė – mūsų siela. Mūsų am-

Vainis Aleksa.

J. Kuprio nuotraukos

žinybei liks tik mūsų geri darbai ir malda.” Rašytoja mirė 1930 m. M. Pečkauskaitė yra laikoma lietuvių psichologinės prozos pradininke.

Vincas Mykolaitis (Vainis Aleksa) gimė 1893 m. Marijampolės apskrityje, gyveno Vilniuje. Mokėsi Seinų kunigų seminarijoje ir Petrapilio dvasinėje akademijoje. Filosofiją ir meno istoriją studijavo Friburg ir München universitetuose, kur pelnė daktaro laipsnį. Nuo 1923 m. Kaune, o nuo 1940 m. Vilniuje dėstė lietuvių literatūrą. Putinas įsteigė žurnalą „Židinys“, buvo Rašytojų draugijos pirmininkas. Jo polinkis į psichologiją atspindi jo poezijoje, dramose, novelėse, romanuose. Ypatingas buvo romanas „Altorių šešėly“ apie kunigo pašaukimo problemas. Knygos autorius pergyveno, kad šis veikalas buvo naudojamas komunistų propagandai. 1935 m. Mykolaitis išėjo iš kunigų luomo ir vedė. Užėjus Stalin metams, jis juto, kad žmonės užsidaro savyje, todėl jam rūpėjo, kad neužgestų žmogiskumo liepsnelė. Nors rašytojas buvo ekskomunikuotas, jo ryšys su Dievu nenutrūko. Putinas mirė 1967 m.

Salomėja Bačinskaitė-Bučienė (Audrė Budrytė Nakienė) gimė 1904 m. Alvito valsčiuje, mokėsi Marijampolės ir Vilkaviškio gimnazijose. Buvo religinga, priklausė ateitininkams.

Audrė Budrytė-Nakienė.

Lietuvos universitete (dabar Vytauto Didžiojo universitetas) studijavo lietuvių literatūrą ir vokiečių kalbą. Svajojo tapti tapytoja, bet pamilo poeziją. Jos eilėraščiai buvo spausdinami ateitininkų kuopos laikraščeliuose, bet pirmąjį jos rinkinį „Anksti rytą“ išspausdino žurnalo „Ateitis“ redakcija.

Studijų metu Salomėja bendravo su Juozu Eretu, Tysliava, V. Myko-

laičiu Putinu, Kaziu Griniumi. Baigusi studijas išvyko į Vokietiją ir Šveicariją. Grįžusi dėstė vokiečių kalbą Lazdijuose. Atostogų laiku keliavo po Europą, Austrijoje susitiko marksistus. Jai padarė išpūdį jų užuojauta vargšams, luomų nelygybės supratimas. Pradėjo rečiau lankytis bažnyčioje. 1931 m. išleistas jos antras lyrikos leidinys „Pėdos smėlyje“. Salomėja ėmė skaityti Karl Marx raštus, išvyko į Sovietų Sąjungą, susipažino su kairiųjų „Trečiu frontu“.

Apsigyvenusi Kaune Salomėja redagavo liaudies pasakas, vertėsi pamokomis. Anksčiau pasirašydavusi Liudytės bei Jūratės slapyvardžiais, žurnale „Ateitis“ pasirašė Salomėjos Nėries, o komunistų spaudoje – M. Giraitės vardu. Už veikala „Diemedžiu žydėsiu“ 1934 m. Salomėja gavo 5,000 litų valstybinę literatūros premiją. Ji dėstė mergaičių gimnazijoje Panevėžyje, o atostogų metu Paryžiuje ištėkėjo už skulptoriaus Bernardo Bučo. Jie susilaukė sūnaus Sauliaus.

Užėjus Antrajam pasauliniam karui, Nėriai liepta rašyti apie Stalin. Jos „Poema apie Staliną“ buvo išversta ir platinama Sovietų respublikose. Liepos 21 d. Salomėja balsavo, kad Lietuva istotų į Sovietų Sąjungą, tapo TSRS Tarybos deputate. Ji rašė pagal komunistų užsakymus, bet išgyveno, kad bus vadinama išgama ir net apgailėstavo dėl savo padarytų sprendimų.

Gyvendama Maskvoje, su sūneliu Sauliumi patyrė skurdą, ten bū-

Agnė Giedraitytė.

dama gavo žinią, kad jos vyras Bernardas buvo sušaudytas vokiečių. Maskvoje, besirūpindama buitimi, vėl susituokė. Tada gavo žinią, kad Bučas dar gyvas, yra Panevėžyje. Grįžusi į Kauną smarkiai susirgo, iš Kauno ligoninės nugabenta į Maskvą, kur 1945 m. mirė kepenų vėžiu.

Iš Audrės sužinojome ne tik apie Salomėjos kūrybą, bet jos jaunystės meilės peripetijas, dvasinį pasimetimą, tapus komunistų irankiu, ji net rašė atsiprašymo eilėraščių Maironiui.

Tarp pasakojimų jaunoji lakstingala Agnė Giedraitytė padainavo „Taip gražiai mane augino“, „Giedu dainelę“, „Šlama šilko vėjas“ ir „Žemėj Lietuvos“. Prie paskutiniosios prisijungė ir žiūrovai.

Džiugu, kad Korp! Giedra neužsidaro savo vidinėje veikloje, bet savo kultūriniais renginiais visuomenei primena lietuviško paveldo – lietuvių kalbos ir muzikos – grožį. Popietėje dalyvavo ir Laima Bačinskaitė-Šalčiuvienė, Salomėjos Nėries brolio duktė. Ačiū sumaniai korporacijos valdybai – pirmininkei Ramintai Marchertienei, vicepirmininkei Ritai Venclovienei, išdininkei Astai Kleizienei, sekretorei dr. Ramunei Račkauskienei ir renginių vadovei Giedrei Gillespie.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Po žiemos sunkiai įsibėgėjant pavasariui dažnai jaučiamės suglebę, paniurę ir išsiblaškę. Keista, nes už lango šviečianti saulė ir vis stiprėjanti šiluma turėtų nuteikti priešingai...

Ne viskas auksas kas auksu žiba

Prastos savijautos priežastis dažniausiai yra natūralių vitaminų pasiilgęs organizmas. Žiemą išsenka ir mineralinių medžiagų atsargos – pradeda trūkti fosforo, kalcio, jodo, cinko, magnio. Dažnai manome, kad pats geriausias būdas išvengti vitaminų stokos – valgyti daugiau šviežių daržovių. Tačiau juk ir jie – „žiemos vaikai“. Pernykščiuose obuoliuose, kriaušėse, morkose, burokėliuose vitaminų su žiburiu reikia ieškoti. Kai kuriuose iš jų daugiau „chemijos“ nei naudingų medžiagų. Iš šiltųjų kraštų atkeliavusios gėrybės taip pat nesuteikia norimo vitaminų užtaiso. Daugelis šių vaisių ir daržovių nuskinami ne visiškai sunokę. Ilgas jų kelias iki mūsų parduotuvių ir būna skirtas tam, kad keliaudami „noktų“. Tačiau toks „nokimas“ tikrai nėra visavertis. Todėl nereikia stebėtis, kai mitybos specialistai teigia, kad daugiau vitaminų išsaugo šaldyti, rauginti vaisiai ir daržovės.

Tačiau pavasarį parduotuvėse jau pasirodo švieži ridikėliai, svogūnėliai ir kitos pirmosios pavasarinės daržovės. Tikėtina, kad šie, šiltnamiuose išauginti, nekeliaavo to ilgo kelio iki mūsų stalo. Be to, balandžio mėnesį pasirodanti žalumynus reikia valgyti būtent dabar. Vėliau jie praras savo žavesį, nes atsiras kitų.

Ieškant vertingo pavasarinio maisto vertėtų nepamiršti, kad vitaminų yra ne tik vaisiuose ir daržovėse. Štai vitamino A gausu žuvų taukuose, piene, kepenėlėse. Vitaminu B1 organizmą galima praturtinti valgant ryžius, riešutus, selenas. Vitamino C suteiks erškėtrozijų gėrimas ar arbata. Pavasariename valgiaraštyje būtinai turi būti žuvies, kiaušinių, saulėgrąžų aliejaus, košių ir ankštinių daržovių.

Pavasarinų produktų dešimtukai

Žinoma, šis dešimtukas labai sąlyginis. Ko gero, dažnas pasakytų, jog yra ir vertingesnių ar labiau mėgstamų produktų. Ir vis dėlto –

1. **Kopūstai.** Juos galima vadinti išsaugoto vitamino C čempionais. Ankstyvą pavasarį vitamino C kiekiu jie pirmauja tarp pernykščių mūsų daržovių. Nors per žiemą praranda 30 proc. vitamino C, tačiau šimtame gramų kopūstų vis tiek lieka žmogaus organizmui reikalinga šio vitamino paros norma. Vitaminas C puikiai išlieka raugintuose kopūstuose.

2. **Citrinos.** Vitaminų kiekiu atsilieka nuo erškėtrozijų ar juodųjų serbentų, bet yra laikomos viena geriausių vitamino C saugyklų. Skirtingai nuo daugelio kitų vaisių, citrinos per visą žiemą nepraranda savo vertingųjų savybių. Jų minkštine yra daug pektinų, šalinančių iš organizmo toksines medžiagas, žievelėje gausu bioflavonoidų, stiprinančių imunitetą ir saugančių nuo veido odos kapiliarų išsiplėtimo.

3. **Konservuoti žirneliai.** Jie net naudingesni nei švieži! Todėl pavasarį dėkite jų visur, kur tik galima: į salotas, troškinius, sriubas, garnyrus.

4. **Kefyras.** Į daržovių, vaisių bei žalumynų kompaniją įsiterpęs kefyras yra tikras sveikatos nešėjas. Net kildinamas jis iš žodžio „kef“, reiškiančio sveikatą bei malonumą, tad abejoti kefyro nauda neturėtume. Jis pagerina apetitą, skatina skrandžio sulčių išsiskyrimą, labai tinka širdies ir kraujagyslių ligomis sergantiems žmonėms. Organizmas kefyra pasisavina triskart greičiau nei pieną, juo labiau, kad pieno kokybė šiomis dienomis tenka labai abejoti. Kefyre esantis kalcis ir fosforas

drauge su organinėmis rūgštimis yra labai gerai suderintas.

5. **Pomidorai** puikūs ne tik švieži. Didžiausias juose esantis turtas – likopenas. Jis stabdo senėjimą, saugo mūsų organizmą ir odą nuo žalingo aplinkos bei ultravioletinių spindulių poveikio, neleidžia susidaryti raukšlėms. Pomidorai nuo daugelio kitų daržovių ir vaisių skiriasi tuo, kad termiškai apdoroti jie nepraranda vertingųjų savybių. Pavirtuose ar pakepintuose pomidoruose naudingojo likopeno kiekis padidėja trečdaliu. Pomidorai laikomi liaudišku „aspirinu“.

6. **Salotos.** Daugiausia jose yra vitaminų C, B ir

E. Pastarasis lygina veido odą. Valgydami salotas gauname ne tik vitaminų – čia gausu kalcio, magnio, fosforo, jodo. Siūlydami valgyti kuo daugiau salotų, dietologai juokauja, kad jodas ir fosforas apsaugos nuo senatvinio išprotėjimo, o kalcis ir magnis leis kabintis į gyvenimą tvirtais nagais.

7. **Rūgštynės ar špinatai** dažnai vadinami pavasario karalienėmis. Iš šaltos žemės nosytes jos iškisha vienos iš pirmųjų, o naudingų medžiagų jose – karališkas kiekis. Visus žalumynus jos pralenkia B grupės vitaminų kiekiu. Tad valgantys juos nesisks įtampa, nemiga ar prasta nuotaika. Vitaminas A padės norintiems turėti „erelio akis“. Kraujo sudėtį ir veido spalvą pagerins jose esanti geležis, dantis saugos fluoras, širdžiai ir kraujagyslėms padės

kalis. Argi ne karališkas žalumynas? Tačiau, kaip ir kiekviena karalienė, špinatai turi savų kaprizų: tai oksalo (rūgštynių) rūgštis. Jos reikėtų vengti turintiems inkstų problemų ar linkusiems į akmenligę.

8. **Ridikėliai** turi daug askorbo rūgšties (C). Gausu ir B grupės vitaminų, be kurių mes pavirstume spuoguotais pilkais neurotikais(!), ir geležies bei kalio, reikalingų tam, kad sveika širdis varinėtu kokybišką kraują. Pavasarį ridikėliai gali apsaugoti nuo uždegiminių ligų, nes juose yra natūralių antibiotikų – fitoncidų. Ridikėlių lapai irgi valgomi; jaunų ridikėlių lapų patariama dėti į salotas, padažus, sriubas, garnyrus, virtą ir troškintą mėsą.

9. **Meškinis česnakas.** Galbūt jums teko pastebėti kai kurių parduotuvių skyriuose žalumyną, panašų lyg į česnakus, lyg į pakalutes? Tai meškinis česnakas, kartais vadinamas žalčio česnaku, ragansvogūniu, žydsvogūniu arba plateniu. Jis pagardina pavasarinės salotos ir sriubas, be to, padeda gydyti skrandį ir žarnyną, valo kraują, stiprina organizmą, mažina kraujospūdį. Jame daug vitamino C bei karoteno.

10. **Rabarbarai** padės išgyventi pavasarį be avitaminozės. Juose daug organinių rūgščių, tačiau anksti pavasarį dominuoja citrinų ir obuolių rūgštys, o vėliau pradeda kauptis kenksminga oksalo rūgštis. Rabarbarai ypač vertingi dėl juose esančių mineralinių medžiagų ir vitaminų.

Kulinariniai pavasario deriniai

Pavasaris – puikių kulinarinių derinių metas. Pavasario žalumynai leidžia gaminti greitai paruošiamus sveikus ir įdomius patiekalus. Žalumynai pagyvina net įprastų ir nusibodusių valgių skonį.

- Patiekiant keptą kiaulieną arba mėsos apkepą juos galima paįvairinti šviežiomis mėtomis ir sutarkuota žaliosios citrinos žievele. Patiekalas iš karto „atsigaus“ ir pakvips pavasariu. Į skystį, likusį iškepus mėsą, išpaudę žaliųjų citrinų sulčių, įbėrę truputį cukraus ir užvirinę pagaminsite skanų padažą.

- Mėtos ir citrinos, apelsinai ar žaliosios citrinos – tai puikus derinys mišiniui, kuriame kepsite anties krūtinėlę ar visą antį. O jei dar pridėsite medaus ir obuolių acto, turėsite nuostabiai kvėpiantį saldžiarūgštį antienos marinatą.

- Gegužę išsprogus pirmiesiems vynuogių lapeliams, pasinaudokite juos kepdami vištieną: vištienos kepsniuką užklokite vynuogių lapeliais – jie suteiks aromato ir pavasariško šviežumo.

- Pavasarinės karštos salotos galite pasigaminti susmulkintus špinatus, svogūnų laiškus ir mėtas pakepinę su plonomis juostelėmis supjaustyta kiauliena. Tokias salotas geriausia kepti gilioje kiniškoje keptuvėje, t. y. karštai ir trumpai.

- Karštos sriubos ankstyvą pavasarį nepraranda savo aktualumo, tačiau ir jas norisi „atgaivinti“. Sultinys su daržovėmis gali būti patiekiamas su supjaustytų blynų gabaliukais ir nemažu kiekiu susmulkintų žalumynų. Tai ir šilta, ir gaivu, ir pakankamai sotu.

- Karštiesiems pavasario patiekalams labai tinka gaminimo garuose būdas. Žuvį, vištieną, daržoves garuose virkite paskaninę mėgstamais žalumynais ir aromatais (petražolėmis, svogūnų laiškais, citrinų ar apelsinų žievelėmis, imbieru ir t. t. viską suvynioti į foliją) – taip išsaugosite ir skonį, ir kvapą.

- Naudokite kuo daugiau grūdų. Ruošdami ryžius maišykite kelias jų rūšis bei įvairius žalumynus. Avižinių dribsnių košę maišykite su pakeptomis šviežiomis daržovėmis. Ypač naudingi vitaminų išsiilgusiam organizmui daiginti grūdai. Jų galima dėti į visokias salotas.

Paruošta pagal Rimą Marcinkevičienę

LIETUVA IR PASAULIS

Paroda apie Antaną Gustaitį

Vilnius (Bernardinai.lt) – Lietuvos centrinis valstybės archyvas ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija parengė bendrą virtualią parodą „Garbingos Lietuvos aviacijos sukaktys“. Ji skirta Lietuvos karo aviacijos viršininko, brigados generolo, aviakonstruktoriaus, 9 lietuviškų lėktuvų ANBO projektų autoriaus Antano Gustaičio 115-osioms gimimo metinėms bei kovo mėnesį pažymimai Lietuvos karinių oro pajėgų įkūrimo sukakčiai. Parodos lankytojai supažindinami su dokumentais apie A. Gustaičio mokslą Karo aviacijos mokykloje ir Lietuvos universitete, tarnybą Lietuvos kariuomenėje ir darbą Vytauto Didžiojo universitete. Pateikiama dokumentų apie A. Gustaičio lėktuvus ANBO: brėžiniai, techninių duomenų lentelės, aprašymai. Šie dokumentai kartu atspindi ir Lietuvos karo aviacijos istoriją. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija rodo šiuolaikinių Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų atributikos ir orlaivių vaizdus. A. Gustaitis gimė 1898 m. kovo 26 d. Obelinės kaime (Sasnavos vls., Marijampolės aps.). 1919 m. baigė Karo aviacijos mokyklą. 1925 m. sėkmingai iš-

Antanas Gustaitis. 1938 m.

A. Baulo nuotr.

bandė pirmąjį savo suprojektuotą lėktuvą ANBO-I. Nuo 1935 m. jis buvo patvirtintas Lietuvos karo aviacijos viršininku. 1934 m. vadovavo trijų ANBO-IV eskadrilei, aplankiusiai dvylikos valstybių sostines. Sovietams okupavus Lietuvą, 1940 m. gruodžio 31 d. iš kariuomenės paleistas. Ryžosi emigruoti, bet buvo suimtas ir 1941 m. spalio 16 d. sušaudytas Maskvos Butyrkų kalėjime.

Europarlamentarai domėjosi žmogaus teisėmis

Vilnius (BNS) – Aptarti žmogaus teisių padėtį Lietuvoje kovo 3 d. į Vilnių buvo atvykusi Europos Parlamento (EP) Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto narių delegacija, vadovaujama šio komiteto pirmininko Mikael Gustafsson. Europarlamentarai taip pat domėjosi socialinės apsaugos klausimais, Lietuvos pasirengimu pirmininkauti ES Tarybai. Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas yra pirmasis EP komitetas, kuris pagal Europos Parlamento biuro patvirtintą planą lankėsi Lietuvoje. Apsi-

lankyti Vilniuje ir išsamiau aptarti Lietuvos pirmininkavimo svarbiausius klausimus iš viso nusprendė septyni EP komitetai. Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas atsakingas už moterų teisių Europos Sąjungoje apibrėžimą, skatinimą ir apsaugą bei susijusias Bendrijos priemones, moterų teisių skatinimą trečiojoje šalyse, lygių galimybių politiką, tarptautinių su moterų teisėmis susijusių susitarimų nuolatinę peržiūrą ir įgyvendinimą, informacijos apie moteris politiką.

Vilniuje lankėsi Turkijos prezidentas

Vilnius (BNS) – Balandžio 3 d. Vilniuje lankėsi Turkijos prezidentas Abdullah Gul su delegacija. Apsilankymo metu daugiausia dėmesio buvo skirta Ankaros siekiui įstoti į Europos Sąjungą (ES) ir verslo ryšiams. Turkijos pastangos įstoti į ES pastaraisiais metais buvo įstrigusios. Iš 35 vadinamųjų derybų skyrių, dėl kurių turi susitarti šalys kandidatės, Ankara nuo 2005 m. yra pradėjusi derybas tik dėl 13 skyrių. Turkija tikisi, kad Lietuvai pirmininkaujant ES pa-

vyks pradėti derybas dėl dar dviejų skyrių. Turkijos vadovas A. Gul susitiko su Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaite. Prezidentai taip pat aptarė Lietuvos ir Turkijos dvišalius santykius, verslo ryšius ir jų plėtros galimybes. Valstybių vadovai dalyvavo bendrame verslo forumo, kuriame pasirašė memorandumą dėl bendradarbiavimo vystant „Vikingo“ geležinkelio projektą, jungiantį Baltijos ir Juodąją jūras.

Vilniaus festivalio žvaigždyne – V. Urmana ir B. McFerrin

Vilnius (ELTA) – Kasmet laukiamas Vilniaus festivalis šįmet vyks jau septynioliktą kartą ir bus skirtas Lietuvos pirmininkavimui Europos Sąjungos Tarybai. Birželio 3–20 dienomis vyksiančio festivalio programoje numatyti aštuoni koncertai, tarp jų – vokalist Bobby McFerrin ir grupės pasirodymas. Festivalį pradės dainininkė Violeta Urmana ir Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras. Koncerto programoje skambės Mikalojaus Konstantino Čiurlionio simfoninė poema „Miške“, Richard Wagner

ir Richard Strauss vokaliniai ir simfoniniai kūriniai. Festivalyje taip pat koncertuos garsus vokalinis sekstetas „The King’s Singers“, retai Lietuvos muzikos padangėje pasirodantis pianistas Andrius Žlabys, pasaulyje garsėjanti smuikininė Dalia Kuznecovaitė ir pianistas Petras Geniušas, altininkas Jurij Bašmet ir „Maskvos solistai“, džiazo ansamblis „Michel Camilo Trio“. Birželio 13 d. sostinės „Siemens“ arenoje koncertuos nekantriai lauktas vokalistas B. McFerrin su grupe.

Šiaurės Korėjos krizė nuėjo per toli

New York (BNS) – Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Ban Ki Moon balandžio 2 d. pareiškė, kad Korėjos pusiasalyje įtampa per daug išaugo, ir perspėjo Pchenjaną atsisakyti branduolinių grasinimų. Dabartinė krizė jau nuėjo per toli. Viskas turėtų pradėti rimti, Šiaurės Korėjai nėra reikalo susipykti su tarptautine bendruomene. Branduoliniai grasinimai nėra žaidimas. Ban Ki Moon taip pat išreiškė nuogastavimus dėl galimo krizės paastrėjimo. Jis pareiškė esąs įsitikinęs, jog greičiausiai niekas neketina atakuoti Š. Korėjos todėl, kad nepatinka jos branduolinė sistema arba valiuta, tačiau kai kas gali griežtai atsakyti į karines provokacijas. Ban Ki Moon dar kartą paragino šalies vadovybę visiškai vykdyti atitin-

Ban Ki Moon. **SCANPIX** nuotr.

kamas Saugumo Tarybos rezoliucijas ir susilaikyti nuo tolesnių provokujančių priemonių. Dialogas ir derybos yra vienintelis kelias dabartinei krizei išspręsti.

V. Putin – prieš valdininkų ryšius su Vakaraais

Maskva (BNS) – Rusijos prezidentas Vladimir Putin, nemėgstantis Vakarų dėl kritikos Rusijai, įpareigojo valdininkus, parlamentarų ir valstybinių bendrovių vyriausiuosius vadovus per tris mėnesius atsisakyti sąskaitų užsienio bankuose. Toks sprendimas priimtas esą kovo- jant su korupcija, kurios milžinišką

mastą pripažįsta ir valdžia. Kremlius nurodė 2013 m. liepos 1 d. galutinę datą iki kurios rusų biurokratai turi atsikratyti sąskaitų užsienio bankuose, užsienyje leidžiamų vertybinių popierių; taip pat jie turi pateikti ataskaitą apie turimą nekilnojamąjį turtą užsienyje, paaiškindami, iš kur gautos pajamos jam įsigyti.

Šešios Europos šalys stoja prieš „Google“

Paryžius (BNS) – Šešių Europos šalių pareigūnai ėmėsi veiksmų prieš JAV interneto milžinę „Google“, siekdami priversti ją paklusti privatumą saugantiems Europos Sąjungos (ES) įstatymams, pranešė Prancūzijos duomenų apsaugos agentūra CNIL. Prancūzija, Vokietija, Italija, Nyderlandai, Ispanija ir Jungtinė Karalystė pagal savo įstatymus siekia priversti „Google“ priderinti kompanijos privatumo politiką prie Europos Sąjungos reikalavimų. Praėjusių metų spalį ES 27 šalių duomenų apsaugos agentūros perspėjo „Google“, kad jos nauja privatumo politika prieštarauja ES įstatymams. Todėl per keturis mėnesius ji turi prie jų prisiderinti arba milžinei teks atsakyti teisme. Vasario mėnesį, kai baigėsi skirtas laikas, kelios Europos duomenų apsaugos agen-

tūros sudarė operatyvinę grupę, kad ši imtųsi bendrų veiksmų prieš „Google“. CNIL sakė perspėjusi bendrovę, kad pradėjo jos patikrinimą. „Google“ 2012 m. kovo mėnesį pradėjo naują privatumo politiką, leidžiančią rinkti duomenis apie jos vartotojus, kad galėtų kurti tikslią reklamą. Tai ji padarė nepaisydama JAV ir Europos vartotojų teisių gynėjų prieštaravimų. Bendrovė tikina, kad taip ji supaprastina ir suvienodina savo politiką visiems jai priklausantiems ženk-lams. Tačiau jos kritikai tvirtina, jog tokia politika suteikia didžiausią pasaulio paieškos sistemai galimybę kontroliuoti jos vartotojus. „Google“ ne kartą yra pareiškusi, kad jos privatumo politika neprieštarauja Europos įstatymams.

JT priėmė sutartį dėl ginklų prekybos kontrolės

New York (ELTA) – Jungtinių Tautų (JT) Generalinė Asamblėja priėmė pirmąją sutartį dėl ginklų prekybos kontrolės. Už balsavo 154 šalys narės. Sirija, Šiaurės Korėja ir Iranas buvo prieš. 23 valstybės susilaikė. Šia sutartimi pirmą kartą nustatyti reikalavimai prekybai įprastiniais ginklais. Sutartis įpareigoja šalis sudarant ginklų sandorius kontroliuoti, ar tai nepažeidžia ginklų draudimo, ar parduodami ginklai nebus naudojami vykdyti genocidui, nusikaltimams žmoniškumui, karo nusikaltimams ar terorizmui. Pirmą kartą nuo 1996 m., kai buvo sudaryta Visuotinė bran-

duolinių ginklų bandymų draudimo sutartis, pasiektas svarbus susitarimas bus taikomas prekybai tankais, šarvuočiais, didelio kalibro artilerijos sistemomis, kovos lėktuvais ir sraigtasparniais, karo laivais, raketomis ir reaktyvinės artilerijos sistemomis, taip pat mažo kalibro ir pėstininkų ginklais. Naująją sutartimi siekiama priversti šalis įvesti ginklų eksporto kontrolę. Šalys taip pat turėtų iš anksto įvertinti, ar parduodami ginklai gali būti panaudoti genocidui, karo nusikaltimams, terorizmui ar organizuotam nusikalstamumui.

Atnaujinamas priešpriešinių srautų greitintuvas

Ženeva (ELTA) – Inžinieriai pradėjo Didžiojo hadronų priešpriešinių srautų greitintuvo (LHC) Šveicarijoje atnaujinimą, kuris atvers naują kelią fizikos dalelėms suvokti. Planuojama padvigubinti LHC energiją. LHC yra

galingiausias dalelių greitintuvas visame pasaulyje. Mokslininkai tiki, kad modernesnis LHC padės atrasti naujas daleles, kurios atskleis daugiau informacijos apie Visatos esmę.

VERSLO NAUJIENOS

Duokime vaikams sparnus
Duris atvėrė naujas dienos centras Lisle, IL

RAMUNĖ LAPAS

Duokime vaikams sparnus, kad jie galėtų skristi, džiaugtis ir stebėtis, kad dailintūsi laime su kitais”, – toks yra naujos ankstyvojo mokymosi įstaigos „International Day Care Center”, pradėjusios veikti Čikagos priemiestyje Lisle (4780 Karns Ave. Lisle, IL) šūkis. DCFS (Department of Children and Family Services) licenciją turintis „International Day Care Center”, atvėręs duris kovo 18 dieną, priima vaikus nuo 15 mėn. iki 12 metų prieš ir po mokyklos arba atostogų metu. Naujosios įstaigos direktorė Jolita Morkūnienė pažymi, kad „International Day Care Center” atitinka visus Illinois valstijos DCFS reikalavimus sveikatos ir higienos, priešgaisrinės apsaugos srityse, turi Naperville bei Lisle miestelių reikalaujamus sertifikatus bei pažymėjimus. Įstaigos darbuotojai taip pat turi pirmosios pagalbos (First Aid) ir „Širdies saugotojų” (CPR) pažymėjimus.

„Mūsų siekis yra pažinti kiekvieną vaiką, suvokti jo poreikius, interesus ir norus, saugioje aplinkoje skatinti vaiko saviraišką, ugdyti smalsumą, bendravimo įgūdžius, formuoti teigiamą požiūrį į mokslą”, – taip pagrindinius įstaigos tikslus nusako jo direktorė Jolita Morkūnienė. Mokymasis centre vyks keliomis pagrindinėmis kryptimis. Viena jų – socialinis vaiko vystymasis, t. y., mokymasis bendrauti, pažinti aplinkinį pasaulį. Vaikas ugdys pasitikėjimą savimi ir kitais, susipažins su skirtingomis nacionalinėmis kultūromis. Kita kryptis – intelektualus (protinis) vystymasis. Tai atminties lavinimas, įvykių analizavimas, kritiškumas, logika, rezultato siekimas. Emociniams vystymuisi – mokymuisi už namų sienų išreikšti save, savo emocijas, irgi bus teikiamas nemažas dėmesys.

Dienos centre vaikai bus mokomi kalbos meno (lietuvių ir anglų), matematikos, gyvosios ir negyvosios aplinkos pažinimo, jie bus vystomi fiziškai (mokomi saugiai atlikti raumenų vystymui ir koordinacijai skirtus pratimus) ir kūrybiškai (vizualaus meno, muzikos, vaidybos pagalba).

Atvirų durų dienos vyko nuo pat atidarymo – kovo 18-osios. Kovo 30

dieną centre buvo surengtos simbolinės Kaspino kirpimo išskilmės. Naujosios įstaigos direktorė Jolita Morkūnienė sakė, kad tėvelių susidomėjimas didelis, todėl nuspręsta pratęsti atvirų durų dienas visą balandžio mėnesį. Šiuo metu yra užregistruota apie 30 vaikų, o viso centras gali priimti 100. Visi užregistruoti vaikai yra iš lietuviškų arba pusiau lietuviškų (t. y., kur vienas iš tėvelių yra lietuvis arba lietuvis) šeimų.

Mokytojų šiuo metu penkios, visos puikiai kalba lietuviškai. Direktorė pažymėjo, kad visa veikla centre vykdoma lietuvių kalba, bet vyresniems vaikučiams vedamos anglų kalbos pamokėlės. Pati Jolita Morkūnienė, kartu su vyru Tomu augina 16 metų dukrą – Emiliją ir 4 metų sūnų – Jokūbą. Prieš 7 metus Jolita atidarė vaikų darželį „Bim-Bam” Naperville, IL. „Labai myliu vaikučius, – sako moteris, – jais žaviuosi, stebiuosi, jie yra mano draugai ir mažieji bendradarbiai. Daug domiuosi jų auklėjimu, vystymusi, psichologija, galimybėmis, o taip pat maistu, alergijomis, išskirtinėmis savybėmis ir pan.”.

Vadovė pasakojo, kad vaikučių vis daugėjo ir tėveliai pradėjo siūlyti darželį plėsti. Tada jiedu su vyru pradėjo galvoti apie naują centrą – didesnę, patogesnę, su daugiau programų ir galimybių. Įsigijo puikų pastatą, pastatytą specialiai vaikų įstaigai – taip gimė „International Day Care Center”. Direktorė džiaugiasi, kad čia visiems patinka – ir vaikučiams, ir jų tėveliams bei mokytojoms. Ji pati kaip vadovė, taip pat patenkinta mokslo priemonių gausa, tvarka, programomis bei puikia aplinka.

„International Day Care Center” dirba pirm.–penkt. nuo 6:30 val. r. iki 6:30 val. v. Nedirba šventinėmis dienomis. Vaikučius galima registruoti visai dienai (įeina pamokėlės, karšti pietūs ir 2 užkandžiai) – visai savaitei ar keletui dienų per savaitę. Arba jie gali būti centre pusę dienos (ne mažiau kaip 2 k. per savaitę): rytinėje grupėje (8:30 val. r. – 12:30 val. p. p., pusryčiai ir karšti pietūs) arba popietinėje grupėje (3 val. p. p. – 6:30 val. v., pavarčiai ir užkandis). Daugiau informacijos apie centro veiklą – tel. 630-479-7287 arba: www.internationalday-carecenter.com

Draudimo agentūra
„JAV Insurance and Financial”
šventė vienerių metų gimtadienį

LORETA TIMUKIENĖ

Nors balandžio 1-ąją skelbiame naujienomis nesame linkę tikėti 100 procentų, tačiau kvietimu būtent tą dieną ateiti kartu švęsti pirmąjį draudimo agentūros „JAV Insurance and Financial” gimtadienį patikėjo ne vienas ir ne du žmonės – su šia agentūra bendradarbiaujančios kompanijos ir klientai žino, kad ši agentūra nelinkusi pokštauti, ji dirba atsakingai ir rimtai. Susirinkę agentūros klientai negailėjo gerų atsiliepimų apie „JAV Insurance and Financial” teikiamų paslaugų kokybę, o draudimo kompanijos „Erie Insurance” vyresnioji regiono vadybininkė Julie Smith sakė, jog jos atstovaujama draudimo kompanija džiaugiasi sėkmingu „JAV Insurance and Financial” darbu. Pasak J. Smith, šiuo gana sudėtingu ekonominiu laikotarpiu pradėti verslą nėra lengva, tačiau pirmi agentūros veiklos metai parodė, jog „JAV Insurance and Financial” ikūrėjos Vilma Jarulienė ir Virginija Smuikaitienė sugeba dirbti profesionaliai ir atsakingai. „Be abejo, tai reikalauja daug pastangų, kantrybės ir laiko, tačiau agentūros darbuotojos, turinčios patirties draudimo srityje, sėkmingai dirba”, – kalbėjo „Erie Insurance” atstovė.

„JAV Insurance and Financial” prezidentė V. Jarulienė padėkojo susirinkusiems, ji džiaugėsi agentūros klientais, atėjusiais pasveikinti jų. Vilma sutinka, kad šiomis dienomis pradėti naują verslą gana rizikinga, tačiau pripažįsta, jog turima patirtis, geranoriškumas ir pasitikėjimas padeda sėkmingai žengti į priekį. „Jeigu dirbi iš širdies ir žinai, ką darai, būtinai pasieksi, ko nori”, – sako agentūros vadovė.

Viename iš Čikagos priemiesčių Hickory Hills įsikūrusios lietuvių draudimo agentūros atėję pasveikinti žmonės buvo vaišinami gimtadienio tortu, jiems buvo padovanotos simbolinės dovanėlės, visi turėjo galimybę dalyvauti loterijoje. Laimėjimai atiteko gimtadienio svečiams Laimutei ir Henrikui Karalevičiams, Rimantui Šalaviejui, Linui Marganavičiui, o pagrindinis laimėjimas – 100 dol. vertės

dovanų kortelė – atiteko Vilijai Rumbinienei.

„JAV Insurance and Financial” ikūrėjos V. Jarulienė ir V. Smuikaitienė – ne naujokės draudimo srityje. Vilma ir Virginija ne vienerius metus dirbo draudimo kompanijos „State Farm” a. a. Frank Zapolio agentūroje, kur abi įgijo nemažai vertingos darbo patirties ir žinių. Jos šiltai prisimena Anapilin iškeliavusį F. Zapolį, kuris išmokė dirbti sąžiningai, atsižvelgti į kiekvieno kliento pageidavimus. V. Jarulienė keletą metų iš eilės siekė tapti „State Farm” agente, deja, jai nepavyko įveikti paskutinio atrankos laiptelio. Tuomet lietuvis ir kilo mintis dviese pradėti savarankišką verslą.

Daug kam iš naujų klientų, tarp kurių yra ne tik lietuvių, kyla klausimas, ką reiškia agentūros pavadinime esančios raidės „JAV”. Simboliška, jog bendrovės darbuotojų inicialai sudaro šalies, kurioje jos ėmėsi verslo, lietuvišką pavadinimą, Lietuvos valstybės spalvos puošia ir agentūros ženklą.

„JAV Insurance and Financial” dirba su 12 draudimo kompanijų, visos jos turi geriausią vertinimą. Pagrindinė iš jų – „Erie Insurance”, siūlanti gerus įkainius ir puikias aptarnavimo tradicijas, kitos – taip pat ne mažiau žinomos: „Progressive”, „BCBS”, „Humana”, „AETNA”, „John Hancock”, „Northland”. „JAV Insurance and Financial” darbuotojos tikina, kad atėjęs pas jas žmogus gali gauti ne vieną, o visas draudimo paslaugas, t. y. apsidrausti automobilį, motociklą, laivą, namą, kitą turtą, verslą, sveikatą, gyvybę, ilgalaikę priežiūrą. Agentūros tikslas – kiekvienam klientui parinkti tinkamiausią variantą, atsižvelgiant į jo poreikius ir finansines galimybes. „JAV Insurance and Financial” darbuotojos nemokamai teikia notarines paslaugas. Norintys susisiekti su agentūra ją ras adresu 7667 W. 95th St. Suite 207, Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-433-7777. Daugiau informacijos apie bendrovės teikiamas paslaugas galima rasti internete: <http://www.javinsure.com/>

Draudimo kompanijos „Erie Insurance” vyresnioji regiono vadybininkė Julie Smith (viduryje) su draudimo agentūros „JAV Insurance and Financial” prezidentė V. Jarulienė (d.) ir viceprezidentė V. Smuikaitienė.
L. Timukienės nuotr.

VISI MĖGSTA KINĄ

ŽIŪROVO KAMPELIS

„Laiškai Sofijai” – Lietuvoje ir Čikagoje

B veik tuo pačiu metu įvyko britų režisieriaus Robert Mullan filmo apie Čiurlionį premjera Lietuvoje ir Čikagoje. Lietuvoje kovo gale jis buvo parodytas „Kino pavasaryje”, o Čikagoje – Europos Sąjungos šalių filmų festivalyje Gene Siskel centre.

Kino kritikai Lietuvoje britų režisieriaus bandymui papasakoti pasauliui apie mūsų genijų buvo negailestingi – filmas nepavyko. Štai prityrusi kino istorikė ir kritikė Rūta Oginskaitė „Lietuvos ryte” rašė: „Šitam filmui reikėtų išskirtinės rubrikos, kokios ‘Kino pavasaryje’ nėra, nors filmų, kurie po ja tilptų, surastume. Manychiau, tai būtų programa ‘Prasti filmai’”. Ji pastebi, kad scenarijuje yra daug istorinių ir biografinių klaidų: „Ar čia 1863 metų sukilimas, ar 1905 metai? Koks skirtumas? Svarbu, kad Kastukui ir Zosei buvo nelengva tokioje šalyje, nors jų asmeninė istorija iš tiesų plėtojosi kiek vėliau, pavyzdžiui, 1909-aisiais.

B. Mullano kadre su užrašu 1882 m. paauglys M. K. Čiurlionis ir jo tėvas Druskininkuose žiūri Anton Čechov ‘Dėdės Vanios’ finalą. 1882-iejį? Jeigu Mullanas įterpia metų nuorodas, tai ir mes parodykime savo išprusimą: ‘Dėdę Vanią’ Čechovas parašė 1896 m. Čia smulkmena, vėl visiška smulkmena.” Tačiau, pasak apžvalgininkės, „nerūpestingas elgesys su faktais tikrai nėra pagrindinė filmo bėda. ‘Laiškų Sofijai’ autorius niekaip neapsisprendžia, ką jis pasakoja: ar meilės istoriją, ar mažos okupuotos šalies istoriją per vienos šeimos likimą. Ar apie Kastuką, ar apie Zosę. Apie viską.”

Žiūrovų nuomonių, kaip paprastai, ir ten, ir čia būta visokių. Po peržiūros Gene Siskel centre aplink save girdėjau daugiausia teigiamus atsiliepimus (nors pati su jais nenorėjau sutikti). Štai pora išpūdžių apie filmą.

Daiva V. Karužaitė, dailininkė

Labai būčiau norėjusi gyventi tuo laiku ir pažinti tą Kastuką Čiurlionį, kuris naktį miške miegojo, kad išsąmonintų mišką ir miško simfoniją! Jo dalia iš tikrųjų buvo sunki: kūryboje taip užsidegdavo, kad išsisemdavo iki bedugnės tuštumos. Sofija man pasirodė labai stipri moteris, tvirtų ir prasmingų įsitikinimų. Nebuvau girdėjusi apie Nikolai, kuris jai siūlėsi ir ardė pasitikėjimą vyru. Pagalvojau, kad gal šio filmo trūkumas buvo šio toks jo paviršutiniškumas, bet tuoj pat pamaciau simboliką: žvaigždynai, meilė pasirodė gilūs simboliai. Filmas man pasirodė gerai sukurtas, gražūs vaizdai. Gal norėjosi pamatyti daugiau Čiurlionio paveikslų, ką jis pergyveno prieš pradėdamas juos kurti. O vaidyba? Rokas Zubovas neįtikėtinai žavingai vaidino! Suvidinti pagrindinį vaidmenį, apsuptam profesionalų ir neatsiliekančių nuo jų – tai tikrai verta dėmesio! Manau, padėjo tai, kad Rokas pats, atrodo, yra persismelkęs Čiur-

lionio asmenybe. Tiesa, būčiau norėjusi išgirsti daugiau Zubovo skambinamų simfonijų.

Susan Larsen, menininkė, meno dėstytoja

Menininkų gyvenimai dažnai būna žavingi, kupini aistros, išbandymų, džiaugsmo bei nusivylimų. „Laiškai Sofijai”, kuriame nupieštas dailininko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio portretas, nenuvylė lūkesčių. Filme žiūrovas turi galimybę pažvelgti į Čiurlionio aistrą rašyti muziką bei tapyti ir patirti kūrybinį džiaugsmą. Mes taip pat stebime jo susidūrimus su nesėkme, neviltimi ir jautriai išgyvename jo skausmą, kuris išryškėja psichinėje ligoje. Šio žmogaus kūrybinio gyvenimo aukštumos ir kritimai buvo stulbinantys, tarsi nekontroliuojamas svytuoklės svyravimas. Jei ne jo mūzos bei žmonos Sofijos pastovi parama, Čiurlioniui būtų buvę žymiai sudėtingiau viską pakelti. Greičiausiai jis būtų miręs dar jaunesnis nei 36-erių.

Šio filmo grožis iš dalies slypi tame paprastume, kaip Čiurlionio gyvenimo istorija atskleidžiama per santykius su Sofija. Jų ypatingas intymumas atsispindi aktorių dialoguose, o juolab aistringai skaitant vienas kito laiškus. Filme Čiurlionis paro-

dytas kaip gyvenime neužtikrintas, nesugebantis paaiškinti savo kūrybos nei savo mecenatui (Dobužinskiui), nei potencialiems klientams. Tačiau per jo laiškus sužinome, kur jis sėmėsi įkvėpimo savo muzikai bei menui. Mes suartėjame su dailininku per žmogų, kuriam jis patikėjo savo giliausias mintis.

Nebūčiau filmo mačiusi, jei ne vienos mano lietuvių kilmės bičiulės kvietimas. Mane visada domina gerų dailininkų istorijos, tačiau šįsyk kiek įtartinai priėmiau pasiūlymą, manydama, jog filmo medžiaga suksis apie istorinius įvykius, kurie man svetimi. Pasirodo – ne! Nors buvo nemažai istorijos, filmo pagrindas buvo paties dailininko gyvenimas. Filmą nenukrypo nuo šio tikslo. Subtitrai buvo lengvai perskaitomi net sėdint pačiame kino salės gale. Filmą sklandžiai žiūrėjosi.

Pamačiusi „Laiškus Sofijai”, panorau daugiau sužinoti apie Čiurlionį, pamatyti jo paveikslus, išgirsti jo muziką. Gaila, kad anksčiau apie jį nežinojau. Domina mane ir tai, kaip jo kūryba siejasi su visa lietuvių kultūra. Norėčiau geriau suvokti liaudies meną, kuris įtakojo jo kūrybą, tuos simbolius bei mitologiją.

O jūsų nuomonė?

Parengė Ramunė Lapas

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680

ATLANTIC Express Corp.

✈️ 🚢 🚚 🚛

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užeiga, 6312 S. Harlem Ave., Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Old Vilnius Café, 2601 75th St. Suite B, Darien, IL 60561 Tel: 630-324-6811
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Kalinka, 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

„Ten ne toks gyvenimas...”

DONATAS BANIONIS

1

Net ir netolimos praeities įvykiai greitai išdyla iš mūsų atminties. Mažai begalvo-jame apie tai, koks sunkiai įmanomas buvo bendravimas tarp skirtingose geležinės už-dangos pusėse atsidūrusių lietuvių. Išėivijoje buvo grupė intelektualų, kurie nenorėjo nusigręžti nuo pavergtos Lietuvos ir bandė bendrauti bent jau su kultūrininkais. Jie (daugiausiai „Santaros-Šviesos” sambūrio nariai, tarp jų ir prez. Valdas Adamkus) vyko į Lietuvą, kontrabandiniu būdu vežė išėivijoje leistų knygų, privačiuose pokal-biuose keisdavosi informacija – buvo moderniųjų laikų knygnešiai. Jų dėka JAV did-miesčiuose vykdavo pasimatymai, paskaitos, koncertai (iš pradžių pas amerikiečius, o po to pas lietuvius), kuriuose dalyvaudavo iš Lietuvos pakviesti menininkai.

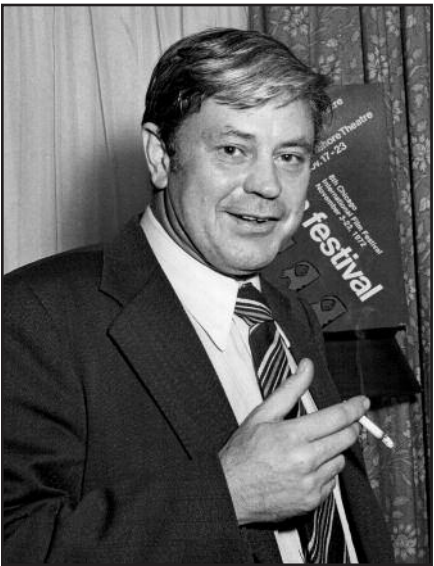
Vienas tokių, pabuvojusių tarybiniais metais laisvajame pasaulyje, buvo garsusis Panevėžio dramos teatro aktorius, daug filmavęsis ir kine – Donatas Banionis. Iš tokių filmų kaip vokiečių rež. Konrad Wolf „Goja arba sunkus pažinimo kelias” bei rusų rež. Andrej Tarkovskij „Soliaris” aktorių pažinojo ir amerikiečiai.

Donatas Banionis ne vieną kartą lankėsi pas Amerikos lietuvius. Tai jis aprašė 2004 m. išleistuose „Memuaruose” („Versus aureus”, Vilnius). Ištrauką iš šios knygos „Ten ne toks gyvenimas...” dabar ir siūlome jūsų dėmesiui.

Maestro Banioniui dėkojame už suteiktą leidimą paskelbti jo atsiminimų atkarpą mūsų laikraščio puslapiuose.

Redakcija

Sėdėdamas „Aerofloto” lėktuve, kuris iš Maskvos oro uosto kilo skrydžiui per Atlantą, pats sau šyptelėjau, prisiminęs vaikišką „pla-ną” pasiekti Ameriką ir ten tapti kino aktoriumi. Kiek man buvo metų, kai rezgiau tokius planus? Bet kokiu at-veju, dabar daryti karjerą ten, kur skrendu – būtų aiškiai per vėlu: man jau 46.

Donatas Banionis.

Šios mano kelionės pradžią ga-lima būtų laikyti 1965 metus, kai Mil-tinis Panevėžio teatre pastatė Balio Sruogos pjesę „Pavasario giesmė”, nors tą įvykį ir mano kelionę skiria penketas metų.

1970 metų pradžioje į Lietuvą iš JAV atvažiavo Balio Sruogos duktė Dalia Sruogaitė. Ji buvo apsistojusi, rodos, Vilniuje. Išimties tvarka Daliai buvo leista Panevėžio teatre pamatyti tėvo pjesę „Pavasario giesmė”. Šiaip – pagal tada galiojusius įstatymus, at-vykėliai iš kapitalistinių kraštų po Lietuvą laisvai judėti negalėjo.

Po spektaklio buvo vakarienė. Į vakarienę pakvietė ir mane, nors spektaklyje ne vaidinau. Savai-me aiš-ku, kad priėmime dalyvavo ir žmonių iš atitinkamos įstaigos: atvirai kal-bėtis, žinoma, negalėjome. O aš kaip tik šnekėjau su viešnia. Staiga tarsi ne iš šio, nei iš to, Dalia manęs paklau-sė, ar aš nenorėčiau atvykti paviešėti į Ameriką. Atsakiau, jog norėčiau, bet kadangi neturiu ten nei giminių, nei bičiulių, tai neturiu ir galimybės at-važiuoti. „O vis dėlto, mes pabandy-

sim jus iškviesti”, – pasakė Dalia.

Pasakė, pasakė, maža kas ką pa-sako...

Tuo metu kažkam norėjosi įrody-ti, kad lietuviai iš tarybinės Lietuvos bendrauja ir draugauja su lietuviais emigrantais, gyvenančiais JAV. Ypač vadinamaisiais pažangiečiais. Žino-ma, tai tebuvo politiniai žaidimai. Nes Jungtinės Amerikos Valstijos trijų Baltijos valstybių – Lietuvos, Latvijos ir Estijos – inkorporavimo į Tarybų Sąjungą nepripažino. Na, o „mūsiš-kei”, tarybinei pusei, labai jau no-rėjosi įrodyti, kad jokios „geležinės uždangos” nėra: važiuok, bendrauk, ir niekas čia tau netrukdo. Buvo su-organizuota Ryšių su užsieniu drau-gija („Tėviškė” – Red. pastaba), lei-džiamas laikraštis „Gimtasis kraš-tas”, skirtas specialiai užsienio lietu-viams. Aišku, visoje šių įstaigų veik-loje aktyviai veikė ir kita, visiems ge-rai žinoma, įstaiga...

Amerikos liberali lietuvių orga-nizacija „Santara-Šviesa” stengėsi iš tiesų užmegzti ryšius su lietuviais, ypač literatais, o ir apskritai su kūry-binės inteligentijos atstovais. „Santa-roje-Šviesoje” veikė daugiausia jau-nesnės kartos žmonės, nes vyresnieji, ypač tie, kurių šeimų nariai Lietuvoje buvo patyrę persekiojimus bei rep-resijas, laikėsi nuomonės, kad bet koks bendravimas su tarybine Lietu-va tereiškia viena – okupacijos pripa-žinimą. Santariečiai Čikagoje turėjo savo radijo stotį (viena santarietė D. Sruogaitė-Bylaitienė vedė „Pelkių ži-burėlį” – Red.), gražiai pavadintą „Margučiu”, kuri kiek galėdama sten-gėsi kalbėti apie paliktas Lietuvoje šaknis, jų reikšmę pasaulio lietu-viams apskritai. Žodžiu – išnaudoda-ma mažiausią progą, stiprino bičiu-lystės užuomazgas, kvietė atvykti pa-viešėti, pabendrauti tautiečius, ži-noma, pirmiausiai – menininkus.

Bene pirmieji svečiai, patekę į Ameriką tokiu keliu, buvo garsieji dainininkai Virgilijus Noreika ir Eduardas Kaniava. O tada tarsi turė-jau būti aš.

Kaip sakiau, Dalios Sruogaitės žo-džiai nieko mano gyvenime nepa-keitė. Aš žinojau įstatymą, kad važiuo-ti tegalima pas gimines ir tai artimus, ir išvis ką reiškia „galima” – neduos leidimo ir nevažiuosi. Kartais pas ten gyvenančius vaikus pavykdavo išva-

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638**
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Apsilankykite
„Draugo”
internetinėje
svetainėje

www.draugas.org

žiuoti senukams tėvams. Kaip antai Holivudo aktorė Rūta Kilmonytė ten, amerikiečių patogumui pasivadinusį Rūta Ly (Ruta Lee), išsivežė į JAV savo motiną. (Ruta Lee iš tikrųjų važiavo pas N. Chursčiovą, kad jis suteiktų ga-limybę emigruoti jos močiutei Liud-vikai Kamandulienėi, 90 m. amžiaus – tai buvo 1965 m.)

Ir štai vieną gražią ar negražią dieną – neatsimenu, kokia ji buvo – ateina man laiškas iš JAV nuo tūlo Leono Barausko. Atplėšiu, skaitau. Leonas Barauskas kreipiasi į mane, kaip į seną savo draugą dar nuo tų laikų, kai gyvenome Vilniuje... Na, manau sau, gal kokį Leoną aš ir būsiu pamiršęs, bet Vilniuje tai tikrai nesu gyvenęs... Ir staiga supratau: tai žai-dimas, pagal kurio taisykles aš galiu gauti iškvietimą į Jungtines Valstijas. Į laišką atsakiau irgi apsimetęs draugu, tik apie bendrą gyvenimą Vil-

niuje, rodos, nerašiau. Nežinau, ką galvojo saugumiečiai, kurie tuos laišk-us tikriausiai skaitė. Gal tikėjo mūsų bičiulyste, gal ne... O aš netru-kus gavau iškvietimą iš „savo bičiu-lio” Leono Barausko ir išvažiavau į Vilnių, kad aukštesnės instancijos pa-sakytų man, ką su tuo popieriumi da-ryti.

Nuėjau į partijos centro komitetą. Ten buvo specialus skyrius, bene už-sienio reikalams, bet tiksliai pasakyti dabar negaliu. Žodžiu skyrius, kuris panašiais reikalais užsiiminėjo. Pa-rodžiau iškvietimą. Nors buvau tie-siog įsitikinęs, kad skyriaus darbuo-tojai apie šį popierių žinojo dar prieš mane, jie apsimetė nustebę. Arba nus-tebo, jei aš klydau, ir jie apie iš-kvietimą nežinojo nieko. Nieko neaiš-kindami, jie man pasakė: „Pabandy-sim išsiaiškinti”.

Bus daugiau.

Donatas Banionis kino festivalyje Čikagoje, 1972 m.

Juozas Mačiulaitis, gyvenantis **Sunny Hills, FL**, paaukojo 50 dol. „Draugo” leidybai. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.

Raimonda Apeikytė, gyvenanti **Los Angeles, CA**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. leidybos išlaidoms sumažinti. Labai Jums ačiū už dosnią paramą.

Nijolė Urba, gyvenanti **Chicago Ridge, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Esame Jums labai dėkingi už paramą.

SVEIKATA

Galimybė užbėgti ligai už akių

LORETA BRESKUTĖ

Apie blogėjančią žmonių sveikatą liudija nemažėjančios eilės prie gydytojų kabinėtų, žymiai padidėjęs blogai besijaučiančių jaunų žmonių kiekis, išsekę nuo streso žmonių veidai. Kodėl mes sergame? Kaip padaryti, kad gyventume ilgai, būtume sveiki, džiaugtumėmės gyvenimu? Ar galima užkirsti kelią organizmo dėvėjimuisi?

Tokių klausimus užduoda sau ir kitiems milijonai žmonių. Į juos rasti atsakymus gali padėti Čikagoje viešinti medikė nutricologė, bioinformacinės technologijos specialistė, UAB „Sveikatos alėja“ direktorė Vilija Gerulienė. Balandžio mėnesį V. Gerulienė skaitys paskaitas, jų metu bus galima sužinoti apie sveikatos išsaugojimo galimybes ir būdus apsisaugoti nuo įvairiausių ligų.

Ieškodami atsakymų į ramybės neduodančius klausimus, kodėl vargina viena ar kita liga ir kaip su ja kovoti, daugelis tradicinės medicinos atstovų vis dėlto grįžta prie senųjų natūralių gydymo metodų arba stengiasi sujungti mokslą ir senovės išmintį. Panašiai nutiko su bioinformacine diagnostika, kurią savo darbe naudoja V. Gerulienė. Pasak jos, ši diagnostika gali atskleisti tokius organizmo pakitimus, kurių neįmanoma nustatyti kraujo, ultragarso ir kitais įprastais tyrimais, nes pakitimas matomas dar ląstelių lygmenyje.

Medikės naudojamo IMAGO (Individualus modeliavimas anatominiu grafiniu vaizdu) technologijos ir diagnostinio komplekso Aurum veikimas pagristas teorija, kad viskas apie mus ir mumyse turi elektromagnetinius virpesius. Kompiuterinė programa pateikia visapusišką informaciją apie paciento organizmą ir jo pakitimus ląstelių lygyje. Visame diagnostikos procese dalyvauja tiriamas pacientas. IMAGO technologija atlieka dešimtis biocheminių analizių, nustato organizmo pakitimus, atpažįsta bakterijas bei virusus, galinčius sukelti patologijas, apie kurias žmogus dažnai net nežino. Kompiuterio programa leidžia tyrimo metu sveikos ląstelės informaciją siųsti pažeistai ląstelei.

Dažnai pacientai būna nustebinti tyrimo rezultatais. Jie sako jautę, kad yra problemų su konkrečiu organu, tačiau tradicinės medicinos tyrimai nerodėdavo jokių pakitimų ir jie tiesiog numodavo ranka į jaučiamus negalavimus.

Tik žinodamas, kad jo organizmas yra pažeistas ląstelių lygmeniu, pacientas gali keisti gyvenimo būdą, imtis aktyvių sveikatos saugojimo priemonių ir netrukus pasijausti sveikesniu. Šiuo atveju problema tik viena – nedaugelis iš mūsų pajėgia ar nori kažką savo gyvenime keisti, kažko atsisakyti.

Žmonės visada labiausiai domina, ar tyrimas neskausmingas, nepavojingas sveikatai. Kaip sakė V. Gerulienė, pati procedūra labai paprasta – pacientui tereikia padėti rankas ant magnetinės plokštelės, per ją į organizmą siunčiami elektromagnetiniai signalai ir skenuojamas organizmas, o kompiuterio ekrane skirtingais ženkliais vienas po kito ženklinami organai. Tai trunka apie 15–20 min., vėliau gydytoja tikslina organų, kuriuose rasta pakitimų, būklę, ligos pobūdį ir sunkumą. Visas tyrimas trunka 1,5–2 valandas. Pasak specialistų, šis diagnostavimo būdas visiškai nekenksmingas, organizmą paveikia tiek, kiek lengvas stresas, todėl šitaip galima tirti ir suaugusiuosius, ir vaikus, netgi kūdikius.

Mokslas kasdien vis tobulėja, atsiranda naujų būdų, kurie gali padėti sveikiau gyventi ar iš anksto užkirsti kelią ligai.

V. Gerulienės paskaita vyks Pasaulio lietuvių centre balandžio 7 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Norintys joje dalyvauti prašomi registruotis iš anksto tel. 708-655-6041. Daugiau informacijos apie UAB „Sveikatos alėja“ rasite <http://www.sveikatosaleja.lt>

Dviguba pilietybė – kas toliau?

Atkelta iš 3 psl

Europos Sąjungos... Ar tai nėra „atskiri“ atvejai? Bet Konstitucinis Teismas aiškino kiek kitaip. Nuostata jau priimta – ją reikia vykdyti, o ne komentuoti ar priešintis. Reikia ruošti referendumui.

Dabar reikėtų galvoti ir kalbėti, kokia turėtų būti pateikta referendumui sakinio formuluotė, ir tada tautai aiškinti, kad mažosios valstybės paprastai liberaliau žiūri į dvigubą pilietybę. Didžiosios kitaip. Tarkime – Lenkija: turi Lenkijos pilietybę, ir visiškai nesvarbu, kiek dar tavo kšėnėje pasų. Jie laikosi nutylėjimo politikos. O mūsų įstatymas vienoje dalyje sako, kad Lietuvos pilietis turi visas pareigas ir visas teises, bet kitoje vietoje sako, kad negali turėti kitos šalies pilietybės, išskyrus tam tikrus atvejus.

V.Z.: O Jūsų frakcija ar jau turi nuostatas?

S.Š.: Ne, savo frakcijoje mes dar to klausimo nesvarstėme. Manau, kad ši diskusija neišvengiamai, nes rinkimai dar gana toli. Na, nebent iki to laiko galėtume ištirti visuomenės nuotaikas. Jeigu visuomenė labai aiškiai pasisakys prieš dvigubą pilietybę, tada yra tam tikra rizika.

Jeigu visuomenės nuomonė bus palanki – būtų galima atitinkamai elgtis. Manėčiau, kad jaunesni rinkėjai balsuotų už dvigubą pilietybę. Jie lankstūs, daugiau keliauja, daugiau mato pasaulio, tačiau vyresnieji, matyt, bus konservatyvesni ir pasisakys prieš dvigubą pilietybę.

V.Z.: Gal tai reikėtų, kad Tėvynės sąjungos frakcija balsuos už referendumą, o referendume agituos už dvigubos pilietybės idėjos palaikymą?

S.Š.: Ne, negalėčiau tvirtai atsakyti. Frakcijoje yra skirtingų nuomonių. Vieni mano, jog pilietybė yra žmogaus ryšys su valstybe, ir kad jį reikia puoselėti, gerbti, vertinti – taip galvoja vyresnio amžiaus žmonės, o jaunesnieji – liberalesni. Manau, kad į šį klausimą turėtume žiūrėti dviem požiūriais: vienas – tai iš tiesų, pilietybė yra vertybė, tačiau šią problemą mes turime išspręsti taip, kad kiekvienas lietuvis (ir ne tik pagal Konstituciją) galėtų sugrįžti į Lietuvą. Bet jeigu aš čia gimiau, užaugau, nesvarbu, kaip man ten vėliau atsitiko – iš manęs niekas negali jokia būdu atimti pilietybės ir mano paso. Niekas neturi teisės. Dabar pasienyje atiminėjami pasai, mes to leisti negalime. Čia – mano tėvai, mano proseneliai, čia mano šaknys... Neįsivaizduojamas dalykas. Štai ką būtina humanizuoti ir sutvarkyti. Šiuolaikiškai, kaip ir dera XXI amžiuje.

Nesusiduriantys, gali balsuoti neigiamai

Remigijus Šimašius – Lietuvos liberalų sąjūdis, Konstitucijos komisijos narys, buvęs Teisingumo ministras.

V.Z.: Kaip vertinate Konstitucinio Teismo sprendimą dėl dvigubos pilietybės?

R.Š.: Galima buvo tikėtis tokio sprendimo, nes tai ankstesnio Konstitucinio Teismo sprendimo tęsia. Nedrįščiau vertinti jo teigiamai, nes, man atrodo, dabar yra netinkamas laikas svarstyti šiuos klausimus. Manau, šis įstatymas turėtų būti liberalesnis.

Manau, kad būtina iš esmės spręsti žmonėms išskylančias problemas. Konstitucijos preambulėje turėtų būti įtvirtinta teisė atvažiuoti ir būti Lietuvoje, kad nereikėtų kaskart prašyti vizų. Tai ypač aktualu ne Europos Sąjungos šalyse gyvenantiems buvusiems Lietuvos piliečiams bei jų vaikams, kurie, atvykę į Lietuvą, kas kelis mėnesius turi prašyti leidimus laikinai gyventi. Tie žmonės, kuriems pilietybė buvo panaikinta, bent jau jie neturėtų stoti į vieną eilę su tais, kurie niekada ir jokiais būdais su Lietuva nebuvo susiję. Manau, kad bent jau tuos praktinius klausimus reikėtų reglamentuoti ir imtis juos spręsti. Labai tikiuosi – mes rasime išeitį.

V.Z.: Jeigu turėtumėte savo verslą Lietuvoje, savų investicijų ar pan., ar jus tenkintų tokios sąlygos pilietybei gauti, apie kokias dabar kalbate?

A. Solomino nuotr.

R.Š.: Manau, kad žmonės yra įvairūs, ir aplinkybės yra įvairios, bet kai kuriems žmonėms yra svarbiausias emocinis ryšys su Lietuva. Jau pats turėjimas lietuviško paso, net jeigu šalia turi amerikietišką – yra svarbu. Nors Konstitucinis Teismas iš esmės yra uždraudęs tokias galimybes, didžiai daliai žmonių, man rodos, yra aktualūs ir praktiški dalykai, tai yra galėjimas nekludomai atvažiuoti į Lietuvą, be jokių biurokratinių procedūrų, galėjimas būti Lietuvoje. Ir tiems, kurie turi Lietuvoje darbinių, dalykinių ryšių ar interesų. Šitą klausimą, manėčiau, reikia būtinai spręsti, nes mūsų sienų kontrolė, sienų kirtimas nėra sklandūs, apie tai jau kalbama gal 10 metų. Ir turistams pas mus atvažiuoti kur kas sunkiau, nei į bet kurią kitą Europos Sąjungos valstybę, vizą gauti kur kas sunkiau. Bet dar didesnė problema yra ta, kad buvę Lietuvos piliečiai lygiai su visais turi praeiti griežtąją ir ne pačią draugiškiausią vizų gavimo procedūrą. Žeminti save, prašant leidimo atvykti į savo tėvynę. Man rodos, to reiktų skubiai atsisakyti, sugalvoti, kaip, net nebūdami piliečiais, žmonės gautų kokią „lietuvių kortą“, su kuria drąsiai galėtų sėsti į lėktuvą ir atskristi iš tokios Amerikos kada tik panorėję. O parodžius tą „lietuvių kortą“ pasienio pareigūnui, duomenys būtų surandami duomenų bazėje ir atvykusieji savoje Lietuvoje nebūtų žeminami.

V.Z.: O ką galvotumėt apie referendumą dėl dvigubos pilietybės suteikimo?

R.Š.: Teisiškai ir formaliai – referendumas yra įmanomas ir galimas. Bijau vieno – sunku tikėtis, kad jis kažką išspręs, nes žmonių nuotaikos daugiaprasmės, daug kas gyvenančių Lietuvoje su tomis problemomis nesusiduria, su kuriom susiduria užsienio lietuviai, ir todėl abejoju ar galima būtų tikėtis pozityvaus referendumo rezultato.

V.Z.: O Jūsų frakcija, Jūsų partija būtų už referendumą?

R.Š.: Iš tikrųjų mes dar šio klausimo nesame sprendę galutinai – kaip tik tariamės artimiausiu laiku svarstyti jį, ir numatyti savo taktiką. Tačiau mes esame už tai, kad problema būtų išspręsta. Ar referendumas būtų tas geriausias būdas šią problemą išspręsti – dar aiškiai nežinome. O gal jis tik dar labiau ją pagilintų? Įsivaizduokit, jeigu siūlymas keisti Konstituciją būtų atmetas? Štai tai reikia labai atidžiai pasverti ir pagalvoti. Mes tikrai norime matyti išspręsti problemą, o ne šiaip padėti tašką.

Referendumo įstatymo palengvinimas – seimo būtų rūpestis

Benediktas Juodka – valdančiojo Seimo daugumoje esančios socialdemokratų partijos narys, Užsienio reikalų komiteto pirmininkas.

B.J.: Seimas prieštarauti Konstitucinio Teismo išaiškinimams negali. Pagal jį – pilietybė suteikiama tik ypatingais atvejais. Aš negalėčiau sakyti kitaip. Galvoju, kad dabar Seimui yra likęs vienintelis kelias – keisti atitinkamą Konstitucijos straipsnį. Ir tą reikia daryti – rengtis referendumui. O ką Seimas gali padaryti? Supaprastinti referendumo organizavimo galimybes. Pagal dabartinį referendumo įstatymą jam surengti būtina su-

rinkti 300,000 piliečių parašų. Kaip pa-
menate, tai buvo bandyta keletą kartų,
tačiau vis nesėkmingai. Seimas, ko
gero, ir planuoja, supaprastinti refe-
rendumo įstatymą ir sumažinti bū-
tinų surinkti parašų skaičių iki tokio,
kad galima būtų surengti referen-
dumą. Aš manau, jog tai vienintelis
teisinis kelias.

V.Z.: Jūs komitete jau svarstėte tokią
galimybę?

B.J.: Ne, mes to dar nesvarstėme,
tik mano vizija, mano nuomonė. Mes
pažiūrėsime, kuri frakcija pasiūlys to-
kio įstatymo pataisą, tačiau aš manau,
jog tai vienintelė galima išeitis. Da-
bar dirbantis Seimas yra vis dar nau-
jas Seimas – nežinau ką šiais klause-
mais yra svarstę senojo Seimo užsie-

nio reikalų komiteto nariai ir kokių
nuostatų laikėsi jie.

V.Z.: O kokios nuomonės laikytų-
si Seimo socialdemokratų frakcija?

B.J.: To klausimo frakcijoje mes
nesame svarstę. Bet aš, kaip pilietis,
būčiau už platesnes galimybes su-
teikti dvigubą pilietybę, ją turėtų
gauti platesnis mūsų tautiečių ratas.
Recepto dabar dar negalėčiau jums
pasakyti. Tačiau aš už liberales-
nį pilietybės įstatymą. Negalėčiau pa-
sakyti ir kada frakcija turės savo nuo-
statas, tačiau nemanau, jog tai įvyks
greitai, nes iki prezidento rinkimų
dar daug laiko. Be to referendumą ren-
giant kartu su rinkimais yra gerokai
pigiau. Turim pagalvoti ir apie tai.

50-TIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
ALEKSANDRAS D. ZAKES

Mylimas senelis mirė 1963 m. balandžio 4 d.
Gyveno Čikagoje, vėliau Spring Grove, IL, buvęs „Chicago
Tribune” vyriausiasis žurnalistas.
Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
Jo vaikai ir vienas proanūkas yra mirę, bet kiti anūkai nuo
57 iki 85 metų ir 3 generacijos, iš viso 38 žmonės yra gyvi.
Mes prisimename Jūsų šilumą, gerumą, pagalbą mums ir
meilę šokiui.

Su meile anūkė Barbara Brunka

AUKOJO LIUVOS PARTIZANŲ
GLOBOS FONDUI

- \$1,000** Gražina Liautaud, Chicago, IL (viso \$15,000).
\$600 Maksiminas Karaška, Fredericksburg, NY (viso \$3,450).
\$500 Andrius A. Kiršonis, Malibu, CA (viso \$6,300); Stasys Tamulionis, St. Petersburg, FL (viso \$1,250).
\$400 Danguolė Jurgutienė, West Bloomfield, MI (viso \$3,000).
\$300 Algis Druseikis, Rochester, NY (viso \$1,400); Vytas V. Miselis, Monroeville, PA (viso \$2,200); Joseph Skrinska, Eastlake, OH (viso \$900); Nemira Šumskienė, Chicago, IL (viso \$2,900).
\$250 Vytautas Grauzinis, Elgin, IL (viso \$1,855).
\$200 Liuda Avižonis, Park City, UT (viso \$250); Algimantas Balčiūnas, M. D., El Dorado, CA (viso \$1,600); Anthony A. Bobelis, Massapequa Park, NY (viso \$2.200); Kęstutis Černis, W. Bloomfield, MI (viso \$2,050); Mindaugas ir Lydia Griauzdė, Riverside, IL (viso \$1,300); Ingrida Jodelienė, Hermosa Beach, CA (viso \$1,545); Eduard ir Donna Laukys,Fort Salonga, NY (viso \$1,650); Larisa Jankūnas, Cicero, IL; Victoria Karaitis, Union Pier, MI (viso \$1,300); a. a. dr. Birutė Kasakaitis, Oak Lawn, IL (viso \$2,275); dr. Romualdas Kriaučiūnas, Lansing, MI (viso \$2,401); Vėjas Liulevičius, Knoxville, TN; Dalė Mečkauskienė, Fishers, IN (viso \$1,700); kun. Vytas Memėnas, Shorewod, IL (viso \$2,500); Bronius Mikėnas, Woodridge, IL (viso \$720); Leokadia ir Viktoras Milukas, Plainview, NY (viso \$3,200); Arvydas Paulikas, Downers Grove, IL (viso \$2,200); Egidijus ir Vida Radvenis, Glendale, CA (viso \$1,300); Regimantas Vedegys, Union Pier, IN (viso \$630); prašė neskelbti, Oak Park IL (viso \$600).
\$100 Laima Baltrėnas, Glendale, CA (viso \$1,300); Janina ir Feliksas Bobinas, Berwyn, IL (viso \$1,023); Rita Medziukaitė Bureikienė, Los Angeles, CA; Vytautas Dudėnas, Palm Beach Gardens, FL (viso \$800); Ruth Gričius, Angoura Hills, CA (viso \$300); Regina Juškaitis, Oak Lawn, IL (viso \$220); Albert ir Gražina Karvelis, Naperville, IL (viso \$600); Genevieve Kikilas, Kenosha, WI (viso \$1,000); Eglė ir Marius Laniauskai, Mentor, OH; Rimas Lukas, Interlaken, NJ (viso \$150); Joseph Mačiulaitis, Sunny Hills, FL (viso \$1,450); Olga Mamaitienė, Sunny Hills, FL (viso \$1,300); Aldona ir Romas Meilus, Orland Park, IL (viso \$750); Vaclovas ir Margarita Momkai, Chicago, IL (viso \$820); Bronius Nainys, Lemont, IL (viso \$850); Regina Palubeckas, Northborough, MA (viso \$170); Antanas ir Dalilė Polikaitis, Westlake Village, CA (viso \$600); Val ir Lili Ramoniai, Lemont, IL (viso \$1,720); Irena Raulinaitienė, Glendale, CA (viso \$600); Vincas Urbaitis, Cleveland, OH (viso \$2,620); Antanas ir Viktorija Valavičius, Chicago, IL (viso \$1,680); Jonas ir Jūratė Variakojai, Burr Ridge, IL (viso \$430); Aldona Venckūnas, Santa Monica, CA (viso \$850).
\$55 Alfonsa Pažiūrienė, Oak Park, CA (viso \$380).
\$50 Rimantas Bitėnas, Bronxville, CA (viso \$650); Vytautas Černius, Glendale, CA (viso \$190); Leonas Bildušas, Tyler, TX (viso \$205); Ona Daugirdienė, Burr Ridge, IL (viso \$255); Ema Dovydaitis-Datis, Los Angeles, CA (viso \$70; dr. Raymond Dysas, Fairborn, OH; Lucy Kikilas, Kenosha,WI (viso \$750);Asta ir Vaclovas Kleiza, Lemont, IL (viso \$190); Alexander Masaitis, Dearborn, MI; Viktoras Memėnas, Bloomfield Hills, MI (viso \$700); Midland Federal, Chicago, IL (viso \$750); Vida Morris, Yarmouth Port, MA (viso \$400); Algirdas ir Amanda Muliolis, Euclid, CA (viso \$800); Emilija ir Antanas Pauzuolis, Chicago, IL (viso \$415); Aleksas Petrauskis, Euclid, CA (viso \$805); Rimantas ir Stasė Ramanauskas, Lemont, IL (viso \$500); Audra Reivydas, Northridge, CA (viso \$200); Marija Remienė, Westchester, IL (viso \$1,400); Stasė Šiaučiūnas, Cicero, IL (viso \$600); Kostas ir Vida Stankus, Homer Glen, IL (viso \$863); Jovita Strikas, Indian Head Park, IL (viso \$1,250); Jūratė Tamulaitienė, Berwyn, IL (viso \$850); Vytautas Trečiokas, Westhersfield, CT (viso \$950); Narimantas ir Janina Udrys, Farmington Hills, MI (viso \$625); Vytautas Urbonas, Valparaiso, IN (viso \$500); Edmund ir Maria Vasiliauskas, Burr Ridge, IL (viso \$520); Horace R. Žibas, Cincinnati, OH; Česlovas Žilionis, Palos Heights, IL (viso \$408).
\$40 Liuda Butikas, Plainfield, IL (viso \$360); Algirdas Česnavičius, Richmond Hill, NY (viso \$1,005); Antanas Osteika, Warren, MI (viso \$770); Linas Sidrys, MD, Palos Hills, IL (viso \$210).
\$35 Stasė ir Algis Damijonaičiai, Elgin, IL (viso \$465).

- \$30** Algis Garolis, Portland, OR (viso \$290); Liucija Hoffman, Oak Lawn, IL; Irena Jankauskas, Germantown, MD (viso \$165); Petras Jadviršis, Orland Park, IL (viso \$355); Sofija Jelionienė, Darien, IL (viso \$1,860); George Juskaitis, Mission Viejo, CA (viso \$185); Vygannd Petravicius, Kenosha, WI (viso \$370).
\$25 Karolis Avižienis, Orland Park, IL (viso \$200); Joseph J. Blažys, Holliston, MA (viso \$245); Roma Čepulienė, Willoughby Hills, CA (viso \$750); Zenonas Dučmanas, Wickliffe, OH (viso \$230); Jeronimas Gaižutis, Western Springs, IL (viso \$415); Algimantas ir Teresė Gečiai, Huntingdon Valley, PA (viso \$225); Jurgita Gvidas, Naperville, IL (viso \$225); Algimantas ir Virginija Gureckai, Germantown, MD (viso \$250); Danguolė Ilginis, Palos Hills, IL (viso \$135); Elena Jasaitienė, St. Petersburg, FL (viso \$325); Aldona Kavaliūnienė, Waukegan, IL (viso \$240); Eugenia Kolupaila, Chicago, IL; Marija Kuprys, Riverside, IL (viso \$275); Saul P. Lisauskas, Encinitas, CA (viso \$175); Anthony Marchertas, Orland Park, IL (viso \$125); Vladas ir Gražina Plečkaitis, Richmond Heights, OH (viso \$450); Jonas ir Valerija Pleirys, Chicago, IL (viso \$240); Vytautas Prialgauskas, St. Pete Beach, FL (viso \$375); Ramunė Račkauskas, Oak Lawn, IL (viso \$90); Vytas Šarka, Cashiers, NC (viso \$250); Romas Skripkus, Solana Beach, CA; Jonas Svera, Bloomfield Hills, MI (viso \$425); Richard Slepetyš, Brick, NJ (viso \$50); Jonas ir Marija Šimonis, Santa Barbara, CA (viso \$205); Julius ir Renata Špakevičiai, Westwood, MA (viso \$95); Dalia Urbutienė, Palos Heights, IL (viso \$573); Sigutė Užupis, Worth, IL (viso \$625).
\$20 Aldona Andrijonas, Oak Lawn, IL (viso \$110); Aniceta Giedraitienė, Willowick, OH (viso \$210); Maria Gruzdyš, Rocky River, OH; Zigmąs Grybinas, O Fallon, IL (viso \$445); Joseph Kalvaitis, Chicago, IL (viso \$175); Nijolė Von Kiparski, Montville, OH (viso \$30); Val Krumplis, Willow Springs, IL (viso \$100); Jonas Krutulis, Oak Lawn. IL (viso \$40); Regina Kungys, Eugene, OR (viso \$150); Stasys Kungys, Fairfield, CA (viso \$465); Birutė Navickas, Lemont, IL (viso \$265); John Radas, Livonia, MI (viso \$110); Teodoras ir Ritonė Rudaičiai, Lemont, IL (viso \$235); Vil S. Vaitas, Fairfax, VA; Danutė Velavičius, Sunny Hills, FL (viso \$30); Jurgis ir Danutė Vidžiūnai, Chicago, IL (viso \$360); Algis Vydas, Holden, ME (viso \$225); Viktorija Zakaras, Santa Barbara, CA (viso \$175); Dalia M. Zikas, Canton, MA (viso \$185); Anoniminis aukotojas grynais pinigais.
\$15 Irene A. Juodaitis, Holden, MA (viso \$175); Donata Karuža, Oak Lawn, IL (viso \$855); John Kuncas, Export, PA (viso \$190); Birutė Lintakas, Oak Lawn, IL (viso \$120); Algimantas Totilas, Omaha, NE (viso \$60).
\$10 Marija Arštikys, North Riverside, IL (viso \$100); Rymantė Barauskas, Glendale, CA; Kazys ir Liolė Kizlauskai, West Bloomfield, MI (viso \$140); John E. Laucis, Westminster, CO (viso \$55); Dana Maciejauskas, Orland Park, IL (viso \$20); Aldona Raulinaitis, Twinsburgh, OH (viso \$60); Kęstutis Sidabras, Munster, IN; Bronius Skrabulis, Walpole, MA (viso \$20); Anna Vardys, Lemont, IL; Marytė ir Juozas Vizgirdai, Putnam, IL (viso \$385).
\$5 Edward ir Dalia Bubnys, Cumberland, RI; Viktoras Motušis, Cicero, IL (viso \$60); Emilia Sadonis, Verona, NJ (viso \$40).
Bronius Mikėnas, Woodridge, IL, gautą iš Joanos ir Jono Krutulių 85-to gimtadienio progą **\$100** dovana, aukoja LPG Fondui (viso \$820). Sveikiname Bronių Mikėną ir linkime geriausios sėkmės.
Pagerbdami mirusių atminimą, Lietuvos Partizanų Globos Fondui aukojo:
A. a. Kazimiero Aukštikalnio (27-įj) ir a. a. Dangeručio Aukštikalnio (8-įj) metų mirties atminimui, Valerija ir Rima Aukštikalnis, Boston, MA – **\$250** (viso \$1,700).
A. a. plk. Vlado Sidzikausko atminimui, Patricia G. Sidas, Wilton, CT, – **\$50** (viso \$200).
A. a. Eugenijaus Slavinsko atminimui, Raimundas Kiršteinas, Rochester, NY – **\$30** (viso \$330).
A. a. Kazimiero Aukštikalnio, a. a. Dangeručio Aukštikalnio, a. a. plk. Vlado Sidzikausko, a. a. Eugenijaus Slavinsko giminėms bei artimiesiems LPG fondo nuoširdžiausia užuojauta.
Atsiprašome Alfonse Krsciuną už sausio mėn. 10 d. „Drauge” padarytą klaidą. Atspausdinta „... (viso \$1,000)”. Turėjo būti „... (viso \$1,600)”.
Širdingai dėkojame visiems dosniai aukojusiems Lietuvos Partizanų Globos fondui.

Lietuvos Partizanų Globos Fondas
2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629

Nijolė Urba, gyvenanti Chicago Ridge, IL, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Esame Jums labai dėkingi už paramą.

Dalia Trakienė, gyvenanti Palos Hills, IL, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą

Gražina Traška, gyvenanti Oak Lawn, IL, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Marija Radienė, gyvenanti Schaumburg, IL, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) Atvelykio sekmadienį, balandžio 7 d., 10 val. r. Dieviškojo Gailestingumo švente užbaigsime Viešpaties Prisikėlimo aštuonių dienų šventę. Šv. Mišias atnašaus kun. Jaunius Kelpšas. Po pamaldų parapijos Mozerio salėje bus kavutė. Visi maloniai kviečiami. Primename, kad ketvirtadieniais 8 val. r. kun. Gediminas Keršys atnašauja šv. Mišias lietuvių kalba. Po šv. Mišių klausomos išpažintys.

■ **IV JAV lietuvių katalikų sielovados** konferencija „Jėzaus Kristaus pašaukti (Rom 1:6); Pasauliečių vaidmuo Bažnyčios pastoracijoje“ balandžio 12 d. vyks Pal. Jurgio Matulaičio misijoje (14911 W. 127th St., Lemont, IL) ir balandžio 13 d. Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL). Pagrindinė paskaitininkė – prof. Aldona Lingertaitienė (Boston, MA). Konferencijoje dalyvaus URM Užsienio lietuvių departamento ambasadorė ypatingiems pavedimams Gintė Damušytė, Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis, Čikagos arkivyskupijos augziliaras vysk. Andrew P. Wypych. „Workshop“ sesiją ves Rita Čyvaitė-Kliorienė (Cleveland, OH) ir Tomas Mackevičius (Chicago, IL). Tel. pasiteirauti: 630-257-5613.

■ **Lietuvių dailės muziejus Pasaulio lietuvių centre** (Lemont) balandžio 13 d., šeštadienį, 6 val. v. maloniai kviečia į Rimo Čiurlionio parodos atidarymą. Paroda tęsiasi iki balandžio 30 d.

■ **Balandžio 13 d., šeštadienį, 7 val. v.** „Bunkeryje“ (8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL) kapelos „Sodžius“ „Cepelinpolkė“. Įėjimas – 20 dol. Bilietus galite įsigyti „Lithuanian Plaza“ (9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465) bei parduotuvėje „Old Vilnius“ (2601 75th St., Darien, IL 60561). Tel. pasiteirauti 312-479-8648.

■ **Pasaulio lietuvių centre metinis-atas-kaitinis susirinkimas** vyks balandžio 14 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje. Registracija nuo 11 val. r.

■ **Maloniai kviečiame į Lietuvių Fondo** metinį 50-ąjį narių suvažiavimą, kuris

įvyks balandžio 28 d., sekmadienį, PLC (14911 127th St., Lemont, IL 60439). Registracija – 10 val. r., suvažiavimo pradžia – 12:30 val. p. p.

■ **Lietuvių tautinių šokių ansamblis** „Grandis“ gegužės 11 d., šeštadienį, 5:30 val. p. p. kviečia į metinį koncertą, „Gyvenimo tėkmė – nuo lopšelio iki sutuoktinių“, kuris vyks Ritos Riškienės salėje, Pasaulio lietuvių centre (Lemont). Koncerte dalyvaus visi ansamblio šokėjai. Bus švenčiamas vaikų ratelio 20-asis jubiliejus. Po koncerto – vaišės. Daugiau informacijos galite gauti tel. 630-257-0153 (Žibutė Pranckevičienė) arba tel. 630-243-6313 (Beatričė Čepelienė).

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Lietuviško kino ir teatro režisierius** Raimundas Banionis balandžio 7 d. po lietuviškų šv. Mišių kviečia visus į Šv. Kazimiero parapijos salę (3855 Evans St., Los Angeles, CA) pasižiūrėti legendinį filmą „Vaikai iš Amerikos viešbučio“. Pradžia – 12:30 val. p. p. Daugiau informacijos gauti galite tel. 323-360-7786.

■ **Balandžio 14 d. 2 val. p. p. kviečiame** į Vytauto V. Landsbergio ir Ievos Narkutės koncertą, skirtą Neringos stovyklai paremti. Koncertas vyks Fontbonne Academy (930 Brook Rd., Milton, MA). Norinčius paremti stovyklą, auką prašoma siųsti adresu: Neringa, 600 Liberty Hwy, Putnam, CT 06260.

Kovo 30 d., Didįjį šeštadienį, Velyknakčio Vigilijos šv. Mišias Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje atnašavo svečias iš Lietuvos, Vilniaus Bernardinų bažnyčios rektorius Julius Sasnauskas, OFM (pirmas iš kairės) ir tėvas Antanas Saulaitis, SJ. Kovo 31 d. – šv. Velykų Mišiose, kurios vyko Ritos Riškienės salėje, giedojo vaikų choras „Vyturys“, vadovaujamas Dariaus Polikaicio (nuotr. dešinėje).

Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (Čikaga) vykstančioje Lituanistinio tyrimo ir studijų centro 30-mečio parodoje JAV KV Kultūros tarybos pirmininkė Rūta Pakštaitė-Cole aptiko ir savo tėvo muziką Balio Pakšto lagaminą. **Laimos Apanavičienės nuotr.**

Konsulinių paslaugų misija Denver, CO

Š. m. balandžio 25–28 dienomis Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje rengia konsulinių pareigūnų išvykstatamąją misiją į Colorado valstijos Denver miestą teikti konsulinių paslaugų Lietuvos piliečiams ir lietuvių kilmės asmenims.

Konsulinės misijos metu bus priimami piliečių prašymai dėl pasų keitimo/išdavimo, užsienyje registruotų civilinės būklės aktų (gimimo, santuokos, ištuokos) įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, gyvenamosios vietos deklaravimo, taip pat prašymai dėl Lietuvos Respublikos pilietybės.

Piliečių aptarnavimas vyks Colorado Latvių kultūros centre (10705 W. Virginia Ave., Lakewood, CO 80226).

Dėl konsulinių paslaugų kviečiame iš anksto registruotis LR generaliniame konsulate Čikagoje el. paštu: **kons.cikaga@urm.lt** arba tel. 312-397-0382 (trumpasis nr. 201 arba 203) arba tel. 720-289-5615 (Rita Ančeravičienė).

Ieško giminių

Ieškau savo giminaičių. Esu Orinta Jančiauskaitė. Mano močiutė a. a. Vaclova Kazakevičiūtė-Jančiauskienė nuolat pasakodavo apie emigravusias savo mamos seseris ir kitus artimuosius, su kuriais prarado ryšį. Močiutės artimieji emigravo į Čikagą. Laiškuose likę adresai: Venskų Edvardas ir Venskų Antanas, 2841 W. 38th Pl., Chicago.

Man būtų didžiulė dovana išgirsti bet kokią užuominą apie artimuosius. Turiu išlikusių keletą ieškomų artimųjų nuotraukų. Būsiu dėkinga už bet kokią informaciją. Mano el. paštas orinta888@gmail.com

Orinta Jančiauskaitė

SKELBIMAI

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank,** 2212 West Cermak Road. **Tel. (773) 847-7747**

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

„Draugo“ tel. 773-585-9500

